

Jaarverslag
BRZO+
2023

Samenvatting

Het jaar 2023 stond voor BRZO+ grotendeels in het teken van het verstevigen van het samenwerkingsverband. Binnen de organisatie is nu duidelijk onderscheid gemaakt welke reguliere werkzaamheden voortkomen uit regelgeving en het bestuurlijk convenant van 2021, en wat onze ambities zijn voor de doorontwikkeling van BRZO+. De reguliere activiteiten hebben we ondergebracht in werkgroepen met een duidelijke beschrijving van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Een belangrijke ontwikkeling in het afgelopen jaar was de projectmatige afronding van de doorontwikkeling van de Landelijke Benadering Risicobedrijven (LBR) en de Gemeenschappelijke Inspectieruimte (GIR2.0). Vervolgens zijn de werkgroepen LBR en Beheer en Onderhoud GIR2.0 opgericht om continu zorg te dragen voor beheer en onderhoud van onze werkmethodek en bijhorende ICT-applicatie. Gelijktijdig heeft Rijkswaterstaat als gastorganisatie het permanente technisch beheer en onderhoud van de applicatie GIR2.0 op zich genomen. Het inregelen van alle werkgroepen om de reguliere activiteiten binnen het samenwerkingsverband goed te borgen, heeft ons meer tijd gekost dan verwacht. De verwachting is dat vanaf 2024 alle werkgroepen actief zijn.

Het groeiende vertrouwen in ons samenwerkingsverband zie je terug in meerdere ontwikkelingen. De financiers hebben het vertrouwen in BRZO+ uitgesproken met de opmerking toe te werken naar een meerjarige financiering van het samenwerkingsverband. Dit zal in 2024 verder worden uitgewerkt. Daarnaast hebben het managementoverleg en het directeurenoverleg van BRZO+ vastgesteld dat de betrouwbaarheid van de GIR2.0 en de doorontwikkelingsmogelijkheden van LBR voldoende zijn aangetoond. Tijd voor een volgende stap; eind 2023 hebben de gremia besloten dat LBR/GIR2.0 vanaf 2024 verder kan worden doorontwikkeld.

We hebben in 2023 onze verouderde kernboodschap via de message house-methodek vernieuwd. Met onze nieuwe kernboodschap 'Veilige industrie, zaak van ons allen', laten we nadrukkelijk zien dat we samen een stap voorwaarts gaan zetten. Die beweging zal in 2024 verder gestalte krijgen met een nieuwe naam en een strategisch communicatieplan.

Met behulp van de GIR2.0 kunnen we steeds beter de resultaten van de Brzo-inspecties monitoren en vervolgens duiden. Uit de gegevens blijkt dat vanuit de Brzo-inspectiediensten gerichte aandacht nodig blijft om de veiligheid van risicovolle bedrijven te waarborgen. Helaas zien we in de inspectieresultaten dat het aantal bedrijven waar overtredingen zijn geconstateerd, is toegenomen met 16%. De toename van de overtredingen (+26%) zit weliswaar in de lichtste

Erwin de Bruin, programmamanager BRZO+

categorie (cat.3), maar die uitkomst vraagt wel om nader onderzoek. Komt dit doordat we nu met de LBR-werkmethodek meer tekortkomingen boven tafel krijgen dan met de inspectiemethodek NIM? Of is er sprake van mindere veiligheidsprestaties bij een deel van de geïnspecteerde bedrijven?

In het Jaarverslag BRZO+ 2023 beschrijven de BRZO+-partners welke werkzaamheden zij gezamenlijk in 2023 hebben uitgevoerd. De belangrijkste taak is het gezamenlijk inspecteren bij Brzo-bedrijven. De inspectieresultaten worden in dit jaarverslag toegelicht. Daarnaast beschrijven we enkele ontwikkelprojecten voor verbetering van de effectiviteit en kwaliteit van het gezamenlijk Brzo-toezicht. Het jaarverslag kan dienen als monitorings- en evaluatiemiddel en als 'voeding' voor de gezamenlijke werkzaamheden in de komende jaren.

Met behulp van de GIR2.0 kunnen we steeds meer waardevolle informatie ophalen. We zien significante verschillen in veiligheidsprestaties tussen de branches. Daarnaast wordt nu beter inzichtelijk op welke onderdelen de veiligheidsprestaties achterblijven. De volgende stap die we als samenwerkingsverband BRZO+ de komende jaren kunnen gaan maken, is dat we met behulp van analysecapaciteit serieuze verbeterstappen gaan zetten in het risicogericht inspecteren.

De Brzo-bedrijven waar zorg zit op geconstateerde veiligheidsprestaties tijdens de Brzo-inspecties, zijn geïdentificeerd als 'zorgbedrijven'. Bij deze zorgbedrijven wordt met behulp van een landelijk vastgestelde handleiding een specifiek toezichtregime uitgevoerd, afgestemd tussen de inspectiediensten.

In dit jaarverslag zie je dat dit langdurige en vaak intensieve trajecten zijn, die door de Brzo-inspectiediensten worden gevolgd. De bedrijven die in 2022 zijn geïdentificeerd als zorgbedrijf, vallen op twee na in 2023 nog steeds in deze categorie.

In 2023 is een aantal stevige piketpaaltjes geslagen als basis om de komende jaren stappen te zetten in een taakvolwassen samenwerkingsverband, waarin we beter in staat zijn om met de beschikbare capaciteit en middelen de juiste keuzes te maken om onze toezichtstaken zo efficiënt mogelijk uit te voeren.

Erwin de Bruin,
programmamanager BRZO+

Op 1 januari 2024 is het wettelijk kader van onze werkzaamheden veranderd door het van kracht worden van de Omgevingswet. Met de introductie van de nieuwe wet is het Brzo 2015 als zodanig komen te vervallen. Omdat dit jaarverslag de situatie in 2023 beschrijft, hanteren we nu nog de term Brzo in plaats van Seveso.

Inhoud

Samenvatting	2
Inleiding	5
Leeswijzer	6
HOOFDSTUK 1: Resultaten BRZO+-projecten	7
1.1 Project LBR/GIR2.0	7
1.2 Werkgroep Beheer en Onderhoud GIR2.0	8
1.3 Werkgroep LBR	8
1.4 Doorontwikkeling BRZO+-monitor	8
1.5 Project Doorontwikkeling Landelijke handhavingsstrategie Brzo	9
1.6 Informatiegestuurd inspecteren	9
1.7 Kennisdag BRZO+	9
1.8 Projectgroep Communicatie	9
1.9 Werkgroep BRZO+ academie	10
1.10 Project Innovatie bij verouderde ontwerpen	10
1.11 Cybersafety	10
1.12 Voorgestelde projecten on hold	10
HOOFDSTUK 2: Inspectieresultaten	11
2.1 Overzicht inspectieresultaten	11
2.2 Specifieke handhavingstrajecten bij zorgbedrijven	20
HOOFDSTUK 3: Ongevallen en incidenten	23
HOOFDSTUK 4: Accentprojecten veiligheid Brzo-bedrijven	24
HOOFDSTUK 5: Conclusies en opvolging	27
BIJLAGE 1: Overige tabellen inspectieresultaten	28
BIJLAGE 2: Afkortingen en begrippen	40

Inleiding

BRZO+ is het samenwerkingsverband van inspectiediensten die toezicht houden op Brzo-bedrijven. De samenwerkingspartners zijn: de zes Brzo-omgevingsdiensten, de Nederlandse Arbeidsinspectie, de veiligheidsregio's, het Staatstoezicht op de Mijnen, de water- en hoogheemraadschappen, Rijkswaterstaat, Inspectie Leefomgeving en Transport en het Openbaar Ministerie. Meer informatie over BRZO+ is te vinden op de website www.brzoplus.nl.

“In 2023 hebben we als BRZO+-samenwerkingsverband de piketpalen geslagen om de komende jaren onze gezamenlijke werkzaamheden goed in te richten en in te bedden in de partnerorganisaties. Tot dusver waren we als samenwerkingsorganisatie nogal projectmatig georiënteerd, terwijl we op grond van de wet ook een aantal reguliere taken hebben uit te voeren. Het afgelopen jaar hebben we die taken goed inzichtelijk gemaakt, er uren en budgetten aan gekoppeld en ze een structurele plek in het samenwerkingsverband gegeven. Nu kan de motor gaan draaien.”

Erwin de Bruin, programmamanager BRZO+

Op 6 oktober 2021 hebben de deelnemers aan het Bestuurlijk Omgevingsberaad het Convenant Brzo ondertekend. Daarmee is een belangrijke stap gezet op weg naar een robuuster BRZO+ en is een structurele verbinding tussen beleid en uitvoering tot stand gebracht. In het convenant hebben de partijen afgesproken jaarlijks een Jaarplan BRZO+ op te stellen. Op basis van dat jaarplan maken de BRZO+-partners hun gezamenlijke agenda voor beleid en uitvoering van toezicht.

Sinds 2022 rapporteert BRZO+ op een nieuwe manier over haar uitgevoerde werkzaamheden. Voorheen werden de resultaten van uitgevoerde Brzo-inspecties jaarlijks gepresenteerd in de Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven. Hierbij ontbrak een duiding van de inspectie- en projectresultaten. Vanaf 2022 verantwoordt BRZO+ haar werkzaamheden daarom in een jaarverslag, met meer ruimte voor de gewenste duiding. De activiteiten waarover in dit jaarverslag verantwoording wordt afgelegd, vinden hun grondslag in:

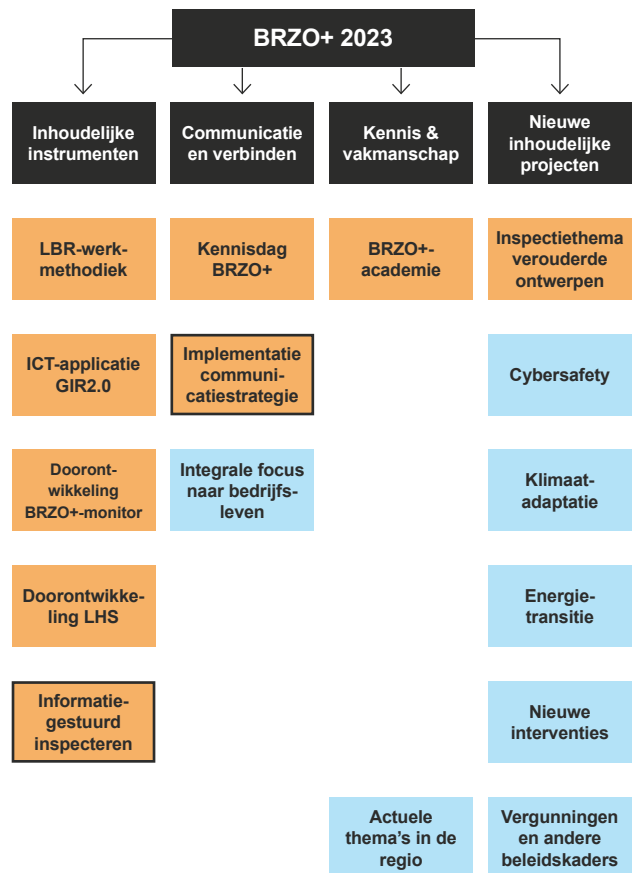
- Wettelijke verplichtingen voor de inspectiediensten op grond van het Brzo 2015,
- Convenant Brzo,
- Jaarplan BRZO+.

Meerjarenprogramma BRZO+ 2022-2025 en Jaarplan 2023

Het Meerjarenprogramma BRZO+ 2022-2025 beschrijft de doelstellingen voor deze vierjarige periode. De belangrijkste doelstelling is de transitie naar informatiegestuurd toezicht. In het meerjarenprogramma zijn vier sporen afgesproken om het informatiegestuurd toezicht op de rit te krijgen:

- Ontwikkeling van nieuwe instrumenten en actualisatie van bestaande instrumenten,
- Communicatie en verbinden,
- Kennis en vakmanschap,
- Nieuwe inhoudelijke thema's en innovatie.

In onderstaande figuur zijn de projecten en activiteiten die onder elk spoor zijn opgenomen in het meerjarenprogramma gevisualiseerd. In deze figuur is ook zichtbaar welke projecten en activiteiten reeds zijn opgepakt in 2023. Naast de reguliere inspectieresultaten zal dit jaarverslag ook een toelichting geven op de activiteiten uit het Jaarplan 2023 die zijn opgepakt.

- Opgenomen in Jaarplan 2023
- Gestart in 2023
- Nog niet opgepakt

Leeswijzer

Het jaarverslag is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 geeft een toelichting op de resultaten van BRZO+-projecten op basis van de afspraken uit het Convenant Brzo.
- Hoofdstuk 2 geeft de meest opvallende en meest belangrijke inspectieresultaten weer.
- Hoofdstuk 3 beschrijft relevante ongevallen en incidenten in het verslagjaar.
- Hoofdstuk 4 beschrijft welke (mono-)projecten en werkzaamheden de BRZO+-samenwerkingspartners vanuit hun dienst of kolom hebben uitgevoerd rond Brzo-bedrijven.
- Hoofdstuk 5 formuleert conclusies en punten van opvolging.
- In bijlage 1 is een aantal aanvullende inspectieresultaten weergegeven.
- In bijlage 2 zijn afkortingen en begrippen verklaard.

HOOFDSTUK 1: Resultaten BRZO+-projecten

1.1 Project LBR/GIR2.0

Van project naar beheer

Na een ontwikkeltraject van enkele jaren zijn de LBR-werkmethodiek en de GIR2.0 in 2023 in een nieuw stadium gekomen. De projectfase is in de eerste helft van 2023 beëindigd en heeft plaats gemaakt voor permanent beheer van de applicatie. De reguliere beheerorganisatie van de GIR2.0 is per 1 juli ondergebracht bij Rijkswaterstaat. Dit moest gebeuren terwijl 'de winkel open bleef'.

De overgang verliep zonder noemenswaardige problemen: de applicatie bleef stabiel draaien, is in het eerste kwartaal verder doorontwikkeld en er zijn in deze fase diverse verbeterwensen uit de praktijk doorgevoerd. Die soepele werkoverdracht van een ervaren projectteam naar een volledige nieuwe groep die de applicatie niet kende, mag een prestatie van formaat worden genoemd.

“Met de GIR2.0 zijn we vanuit de projectfase naar de lijn gegaan. Dat was een route met veel uitdagingen. We moesten veel inspanning en tijd besteden aan werk- en kennisoverdracht en gaandeweg op vlieghoogte komen met het nieuwe team. Toch hebben we het voor elkaar gekregen dat de applicatie stabiel bleef draaien. Daar kijk ik met een heel goed gevoel op terug.”

Iman Tel, product owner GIR2.0

Nieuwe werkprocessen

Aanvullend op de implementatie van de LBR in 2022 zijn in 2023 in samenwerking met deskundigen vanuit BRZO+ drie nieuwe werkprocessen uitgewerkt en opgenomen in de Werkwijzer LBR:

- Handhavingsregistratie
- Houden van toezicht, proces *Document beoordelen (Veiligheidsrapport beoordelen)*
- Houden van toezicht, deelproces *Collegiale toets uitvoeren*

De GIR2.0 is op deze nieuwe werkprocessen aangepast, waardoor Brzo-inspecteurs meer overzicht en betere ondersteuning hebben. Zo wordt na een afgeronde inspectiezaak of bij directe handhaving een inspectieresultaat met het oordeel 'overtreding' als een overtreding in de GIR2.0 klaargezet. De gebruiker kan vervolgens bij deze overtreding een handhavingsregistratie invoeren. Het werkproces *Document beoordelen* is vooralsnog alleen geënt op het beoordelen van veiligheidsrapporten. De ondersteuning in de GIR2.0 beperkt zich tot het regieproces daarvan. In de toekomst kunnen ook andersoortige documenten binnen LBR

worden beoordeeld en zal binnen de GIR2.0 ook de inhoudelijke beoordeling van een veiligheidsrapport kunnen worden vastgelegd. Om de Brzo-inspecteurs op te leiden voor deze werkprocessen en het gebruik van de GIR2.0, zijn in 2023 drie scholingsmomenten georganiseerd. Voor het werkproces *Herinspectie* is in LBR de basis gereed. Later zal dit werkproces binnen het project Doorontwikkeling LBR/GIR2.0 verder worden uitgewerkt.

Redactieraad en contentbeheer

De Redactieraad LBR heeft de kwaliteit van de digitale bibliotheek met aandachtspunten, inspectiegidsen en inspectieonderwerpen verder verbeterd. Daarnaast zijn acties in gang gezet om gewenste methodische verbeteringen door te voeren. Om de bibliotheek goed te onderhouden, is een beheerapplicatie ontwikkeld door een externe softwareleverancier. Deze beheerapplicatie is belangrijk voor het toezicht op de kwaliteit van de bibliotheek.

Dat de projectfase van de GIR2.0 is beëindigd, wil niet zeggen dat het systeem nu helemaal af is. Verdere functionele doorontwikkeling moet nog plaatsvinden. Maar het managementoverleg BRZO+ heeft besloten die doorontwikkeling niet meer in 2023 te laten plaatsvinden en prioriteit te geven aan het op poten zetten van de benodigde organisatiestructuur en het technisch beheer. Wel zijn enkele geconstateerde tekortkomingen in het systeem hersteld en zijn enkele nieuwe werkprocessen geïmplementeerd. Mensen die in de praktijk met de LBR en de GIR2.0 werken, kunnen zelf bijdragen aan het goed functioneren van de werkwijze en het systeem, onder andere door verbeterwensen in te dienen via het Informatiepunt WVl.

“Als samenwerkingsverband mogen we trots zijn op de stabiele groep eindgebruikers die als vertegenwoordigers van hun organisatiekolom bereid zijn actief mee te denken over wat aan de applicatie moet worden aangepast, verbeterd of toegevoegd. Dit bovendien in een dynamisch werkveld met vele partijen en kritische collega's die er allemaal iets van vinden. Laten we dat koesteren en ervoor zorgen dat zij nog beter in staat worden gesteld hun vertegenwoordigingsrol te vervullen.”

Iman Tel, product owner GIR2.0

1.2 Werkgroep Beheer en Onderhoud GIR2.0

Om het dagelijkse functionele en technische beheer goed in te regelen, is in het najaar de werkgroep Beheer en Onderhoud GIR2.0 in het leven geroepen. Een belangrijk uitgangspunt daarbij was de actieve deelname in de werkgroep van vertegenwoordigers die in de praktijk het meest intensief met de GIR2.0 werken: de omgevingsdiensten, de Nederlandse Arbeidsinspectie en de veiligheidsregio's. Deze eindgebruikers kunnen het best beoordelen welke ondersteuning de applicatie bij hun werkzaamheden dient te leveren. Zo is en blijft de GIR2.0 vooral een systeem ván en vóór de mensen in de praktijk.

De werkgroep heeft een werkplan voor 2024 opgesteld en tevens de eerste stappen gezet voor het verder inregelen van de organisatiestructuur en de uit te voeren taken. Er zijn afspraken gemaakt over onder andere vergadermomenten, inbedding van de werkgroep in het BRZO+-netwerk, het invoeren van nieuwe functionaliteiten en werkprocessen en het prioriteren van wensen van eindgebruikers. Voor technische en functionele beheertaken werken de werkgroepleden nauw samen met de beheerders van Rijkswaterstaat. In samenspraak bepalen zij welke technische werkzaamheden op welk moment worden uitgevoerd en regelen dat voldoende capaciteit en geld beschikbaar zijn voor die activiteiten.

De werkgroep richt zich op zes taakvelden:

1. Meldingen incidenten en gebruikersbeheer,
2. Functioneel onderhoud,
3. Gebruikersacceptatietests,
4. Service levels,
5. Life Cycle Management (noodzakelijk technisch beheer/wijzigingen),
6. Projectmatige ontwikkelopgaven (oog houden voor de samenhang).

1.3 Werkgroep LBR

Net als voor de GIR2.0 is ook voor de LBR-werkmethodiek een werkgroep opgezet. De werkgroep LBR draagt zorg voor het beheer, het onderhoud en het actueel houden en uitdragen van de LBR binnen het samenwerkingsverband BRZO+, op basis van de gezamenlijk vastgestelde uitgangspunten. Voor die activiteiten heeft de werkgroep een werkplan opgesteld dat in december is goedgekeurd door het managementoverleg BRZO+.

De belangrijkste taakvelden binnen de werkgroep LBR zijn:

- Beheer bibliotheek,
- Begeleiden inspectiegidsen,
- Onderhouden applicatie voor beheer bibliotheek,
- Beoordelen van veranderwensen,
- Onderhouden LBR-werkmethodiek,
- Onderhouden LBR-werkprocessen.

Een van de eerste activiteiten van de werkgroep in de tweede helft van 2023 was het beoordelen van de vele veranderwensen vanuit de dagelijkse praktijk van de gebruikers. Tevens is een start gemaakt met het reviewen van alle aandachtspunten, het maken van governance-afspraken en het actualiseren van de werkwijzer. In 2024 wordt verder invulling gegeven aan de beschreven taakvelden.

“Met de werkgroep LBR hebben we in 2023 een doorstart gemaakt. Er lag veel werk. We zijn begonnen met het aanpassen van de Werkwijzer LBR en we zijn aan de slag gegaan met de vele wensen van de gebruikers. Hun input hebben we keihard nodig om de werkmethoediek te kunnen verbeteren en finetunen.”

Pedro Wetzels, business owner LBR

Enquête

In mei 2023 is een enquête gehouden onder de inspecteurs om een beeld te krijgen hoe zij denken over de LBR-werkmethodiek en de GIR2.0. De enquête had een respons van 57 procent en leverde een aantal belangrijke zorg- en aandachtspunten op, die leven onder de inspecteurs. De belangrijkste aandachtspunten zijn besproken in het management- en directeurenoverleg BRZO+ en zullen in 2024 verder in verschillende projecten worden opgepakt. Zo zal bijvoorbeeld het inspectieonderwerp veiligheidscultuur projectmatig worden aangepakt.

1.4 Doorontwikkeling BRZO+-monitor

In 2023 is het eerste Jaarverslag BRZO+ 2022 verschenen, als opvolger van de jarenlange reeks Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven. Aanleiding was de invoering van de LBR-werkmethodiek en de bijbehorende applicatie GIR2.0. Dankzij die applicatie is meer en andere data beschikbaar over de nalevingspraktijk in de Brzo-industrie. Door de samenwerkende inspectiediensten is breed meegedacht over de vormgeving van het jaarverslag. In het Jaarverslag 2022 zijn de werkzaamheden beschreven die de BRZO+-partners gezamenlijk in dat jaar hebben uitgevoerd. Verder zijn specifieke inhoudelijke (mono-) projecten van de Brzo-inspectiediensten beschreven om een breed beeld te geven van de inzet op het gebied van veiligheid bij Brzo-bedrijven.

Met deze nieuwe wijze van verantwoording worden de inspectieresultaten toegelicht. In combinatie met andere relevante ontwikkelingen, kan het jaarverslag als (intern) monitorings- en evaluatiemiddel worden gebruikt, om werkzaamheden voor het komend jaar en verder te programmeren.

1.5 Project Doorontwikkeling Landelijke handhavingsstrategie Brzo

De projectgroep Actualisatie LHS is in 2023 opgestart met als doel de gezamenlijke Landelijke handhavingsstrategie Brzo aan te passen aan de Omgevingswet. De artikelen waarop de Brzo-inspectiediensten toezicht kunnen houden en kunnen handhaven, zijn vanaf 1 januari 2024 terug te vinden in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Daarnaast zijn onder andere de artikelen over coördinatie en dergelijke terug te vinden in het Omgevingsbesluit. De projectgroep Actualisatie LHS heeft de handhavingsstrategie hierop aangepast, zodat direct vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet de juiste artikelen en verwijzingen zijn opgenomen. De werkgroepen LBR en Beheer en Onderhoud GIR2.0 hebben deze aanpassingen vervolgens overgenomen in de inspectierapporten die gegenereerd worden in de GIR2.0. Omdat het gaat om een beleidsneutrale aanpassing, is dit via het managementoverleg BRZO+ ambtelijk afgestemd met de betrokken bevoegde gezagen.

“De kracht van het BRZO+-samenwerkingsverband zit in de werkgroepen, waar de kennis en deskundigheid van alle partners samenkomt in de voorbereiding van reguliere werkzaamheden en projecten. Het geheel is meer dan de som der delen.”

Erwin de Bruin, programmamanager BRZO+

1.6 Informatiegestuurd inspecteren

Brzo-inspecties leveren veel informatie op over de veiligheidsprestaties van bedrijven, gedrag en overtredingen. Sinds de invoering van de GIR2.0 als gemeenschappelijk registratiemiddel voor inspectieresultaten, is de kwaliteit van die informatie aanzienlijk verbeterd en is meer data beschikbaar. Waardevolle data, die kan worden gebruikt voor het effectiever organiseren van het Brzo-toezicht met de beschikbare menskracht en tijd. Nu beter inzichtelijk is welke bedrijven goed presteren en welke niet, kunnen de inspectiediensten zich concentreren op de bedrijven waar zij meer aanwezig willen zijn en met gericht toezicht het verschil maken. Het inregelen van informatiegestuurd inspecteren kost veel inspanning en tijd en is in 2023 opgestart. Verdere uitwerking van deze systematiek is belegd bij de werkgroep Monitoring en analyse. Implementatie is voorzien voor 2024.

1.7 Kennisdag BRZO+

Ieder jaar wordt voor de medewerkers van het samenwerkingsverband BRZO+ een kennis- en netwerkdag gehouden. De Kennisdag wordt georganiseerd door Bureau BRZO+ samen met de partners uit het samenwerkingsverband. Kennis maken, kennis delen en kennis opdoen staan centraal. In 2023 ontmoetten de BRZO+-partners elkaar op donderdag 25 mei in Bunnik. Het leidende thema was: Van oud naar nieuw. De ochtend was gereserveerd voor plenaire onderdelen zoals de ontwikkelingen rond de LBR en de GIR2.0 en de resultaten van het onderzoek onder Brzo-bedrijven naar innovatiekansen bij verouderde ontwerpen. Daarnaast gingen leden van het managementoverleg BRZO+ met aanwezigen in gesprek over het werk van BRZO+ en de uitdagingen die daarbij spelen.

In de middag waren er twee workshoprondes met de volgende onderwerpen:

- Basisbeginselen LBR en GIR2.0,
- Omgevingsveiligheid: nieuwe energiedragers,
- Hoe kun je als inspecteur bijdragen aan innovatie?,
- Woo: niet spannend, gewoon een recht van ons allemaal,
- (Handreiking) Gelijkwaardigheid in de PGS,
- (Hoe) Houden we goed toezicht op veiligheidscultuur?,
- Omgevingswet: koppeling omgevingsvergunning mba en bedrijfsbrandweeraanwijzing,
- Identificeren en beheersen van (veiligheids)risico's als gevolg van veroudering.

De Kennisdag BRZO+ was een succes; het inhoudelijke programma is met enthousiasme ontvangen en de dag bruiste van energie. De belangstelling voor deelname blijft groeien. Dat moge blijken uit de circa 180 deelnemers die in 2023 naar Bunnik kwamen.

1.8 Projectgroep Communicatie

“Veilige industrie, zaak van ons allen. Deze nieuwe kernboodschap hebben we gezamenlijk als BRZO+-partners in 2023 geformuleerd. Dit motto is het vertrekpunt voor onze samenwerking en staat symbool voor datgene waar we als samenwerkende inspectiediensten voor willen staan en wat onze ambities zijn voor gezamenlijk toezicht op de Nederlandse industrie.”

Erwin de Bruin, programmamanager BRZO+

De projectgroep Communicatie heeft in 2023 voor BRZO+ een message house laten ontwikkelen. Het message house-model bestaat uit een overkoepelende

kernboodschap en ondersteunende boodschappen, die met elkaar een samenhangend verhaal vormen.

De kernboodschap van het message house luidt: **Veilige industrie, zaak van ons allen.** De belofte die de inspectiediensten hiermee doen is binnen het samenwerkingsverband BRZO+ op te treden als één overheid, om ervoor te zorgen dat de meest risicovolle bedrijven zich maximaal inspanssen om veilig te opereren.

De ambitie: De unieke samenwerking van BRZO+ wordt op de meest professionele en effectieve wijze ingevuld en zorgt voor een efficiënt en integraal toezicht op risicovolle industriële inrichtingen.

Ondersteunende boodschappen

- Bedrijven zijn zelf primair verantwoordelijk voor de veiligheid.
- BRZO+ voert gezamenlijke inspecties uit en rapporteert gezamenlijk.
- BRZO+ werkt op basis van een integraal beeld op veiligheid.

In 2024 wordt het message house verder uitgewerkt als onderdeel van de communicatiestrategie van BRZO+.

1.9 Werkgroep BRZO+ academie

Vanwege de transitie naar een nieuwe LBR-werkmethodiek hebben we de opleidingen die wij binnen het samenwerkingsverband BRZO+ aanbieden moeten actualiseren. Rijkswaterstaat als gastorganisatie is samen met de werkgroep BRZO+-academie een aanbestedingstraject gestart om te komen tot een keuze voor een opleidingsbureau. Deze aanbesteding is succesvol verlopen. Adviesbureau Offermans zal de verplichte opleidingen Basiskennis Seveso, Basiskennis Auditvaardigheden LBR en opleiding LBR/GIR2.0 gaan verzorgen. De werkgroep heeft meegewerkt aan de inhoudelijk content van het opleidingsprogramma en is namens het samenwerkingsverband het primaire contactpunt voor adviesbureau Offermans.

1.10 Project Innovatie bij verouderde ontwerpen

De Onderzoeksraad voor Veiligheid pleit in het [rapport](#) *Chemie in samenwerking - Veiligheid op het industriecomplex Chemelot* voor meer aandacht voor de risico's van verouderde ontwerpen van installaties. Het rapport was voor BRZO+ de aanleiding om in 2022 en 2023 een nulmeting onder Brzo-bedrijven uit te voeren. Zo wilden de inspectiediensten een actueel beeld krijgen van hoe bedrijven omgaan met verouderde installatieontwerpen en wat zij doen aan innovatie. Ook wilden de BRZO+-partners inzicht krijgen in mogelijkheden om te sturen op innovatie door middel van

vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2023 zijn de resultaten van de nulmeting gepresenteerd tijdens de Kennisdag BRZO+ op 25 mei. Een van de conclusies is dat er bij Brzo-bedrijven de nodige variatie is in de aanpak van innovatie en dat innovatie gebaat is bij het versterken van inhoudelijke kennis en een infrastructuur om die kennis te delen. Het rapport met de resultaten is in te zien op de [website](#) van BRZO+. In 2023 hebben de uitkomsten van de nulmeting binnen BRZO+ geen opvolging gekregen. Dat zal op een later moment alsnog gebeuren.

1.11 Cybersafety

Cybersafety in relatie tot de industrie is weliswaar een punt van aandacht voor de BRZO+-partners, maar onduidelijk is nog hoe dit thema precies in wet- en regelgeving moet worden verankerd en welke overheid hiervoor beleidsmatig het gezag heeft. Zolang die helderheid ontbreekt, is gericht toezicht op cybersafety lastig te organiseren. De BRZO+-partners hebben het thema in 2023 besproken en zijn tot de conclusie gekomen dat geen van hen de aangewezen verantwoordelijke dienst is om dit dossier te trekken. BRZO+ blijft de ontwikkelingen rond het dossier wel volgen.

1.12 Voorgestelde projecten on hold

Vanwege de beschikbare menskracht en uren en het ontbreken van voldoende budget voor alle beoogde BRZO+-projecten in 2023, hebben het directeuren- en managementoverleg BRZO+ keuzes moeten maken. Twee in het Jaarplan 2023 benoemde projecten zijn om die reden geschrapt. Na prioritering in de projectenlijst is besloten de projecten Klimaatadaptatie en Intervisie tussen de regio's niet in 2023 uit te voeren en te verschuiven naar een later moment.

HOOFDSTUK 2: Inspectieresultaten

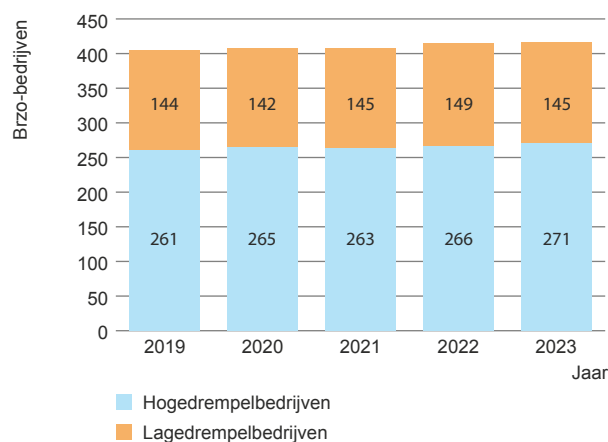
De hoofdmoot van de werkzaamheden van BRZO+ is het uitvoeren van inspecties bij Brzo-bedrijven. Dat gebeurt sinds 2022 met de werkmethode Landelijke Benadering Risicobedrijven (LBR), die meer gedetailleerde inspectieresultaten oplevert dan de voormalige methode NIM. De resultaten van de inspecties uit 2023 vindt u in dit hoofdstuk. De getoonde data zijn ontleend aan de GIR2.0. Meer gedetailleerde en gespecificeerde gegevens zijn in een aantal tabellen in de bijlage opgenomen. Bij tabellen en figuren waar dit van toepassing is, wordt naar de bijlage verwezen.

Met de vorige BRZO+-inspectiemethodiek werd naast overtredingen gewerkt met de beoordeling actie- of verbeterpunt. Over het aantal actie- of verbeterpunten is niet eerder gerapporteerd, omdat daarover geen gestructureerde informatie beschikbaar was. Sinds de introductie van de LBR en de GIR2.0 in 2022 wordt in plaats van de term actie- of verbeterpunt de term afwijking geregistreerd. Het is wel mogelijk om hierover te rapporteren. In het jaarverslag wordt sinds 2022 onderscheid gemaakt tussen bedrijven zonder overtredingen of afwijkingen en bedrijven zonder overtredingen maar met afwijkingen. Een afwijking is net als een overtreding een negatief inspectieresultaat. Het bedrijf wordt erop aangesproken om de tekortkoming te herstellen. Als bij een (eerst) volgende inspectie geconstateerd wordt dat het Brzo-bedrijf de afwijking niet heeft verholpen, kan besloten worden een overtreding te schrijven op de onvoldoende functionerende PDCA-cyclus of een onvoldoende functionerend veiligheidsbeheerssysteem.

2.1 Overzicht inspectieresultaten

In 2023 telde Nederland 416 Brzo-bedrijven, één meer dan in 2022. Figuur 1 toont de differentiatie in hoge- en lagedrempelbedrijven. Ten opzichte van 2022 zijn de veranderingen in het Brzo-bedrijvenbestand beperkt; er zijn drie nieuwe hogedrempelinrichtingen bij gekomen en er is één hogedrempelinrichting af gegaan. In de categorie lagedrempelinrichtingen zijn er vier bedrijven bij gekomen en zijn er vijf af gegaan. Drie bestaande Brzo-bedrijven zijn van lagedrempel- naar hogedrempelbedrijf gegaan.

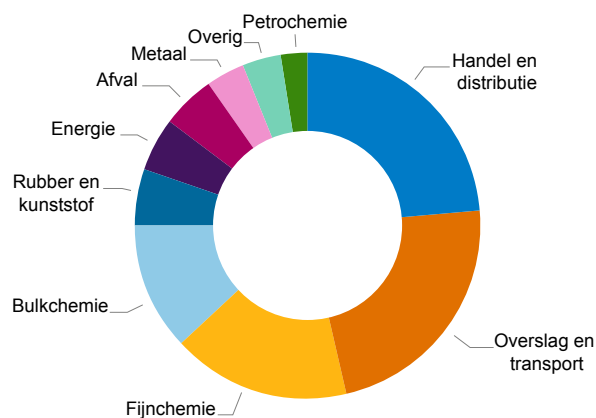
Figuur 1: Aantal Brzo-bedrijven in de jaren 2019-2023 met indeling naar Brzo-drempel

In figuur 2 is de landelijke indeling van Brzo-bedrijven per branche in 2023 weergegeven. De aard van de branches is vrijwel identiek aan die in 2022.

In tabel 7 (bijlage 1) is een overzicht opgenomen van het aantal Brzo-bedrijven, onderverdeeld per branche (overslag en transport, bulkchemie, e.d.) en regio.

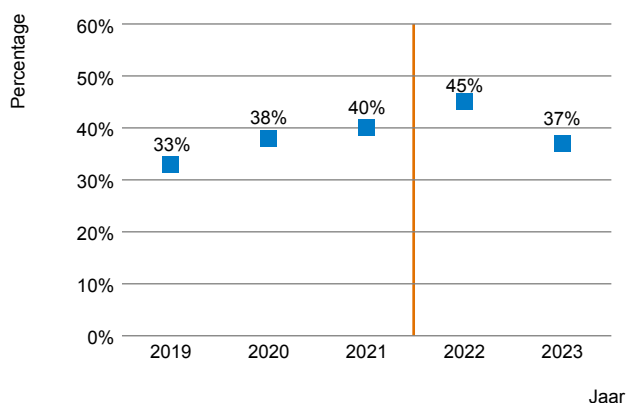
Figuur 2: Landelijke indeling Brzo-bedrijven naar branche in 2023

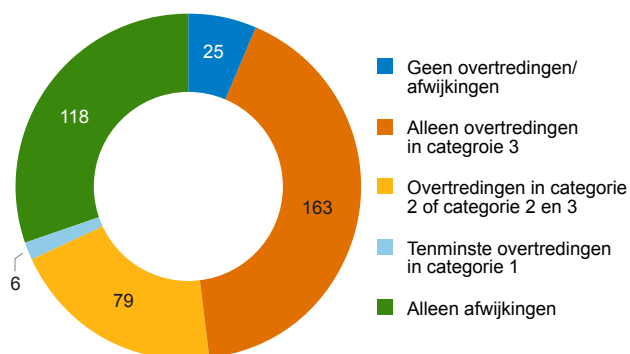
In figuur 3 is een overzicht opgenomen van de percentages Brzo-bedrijven waar geen overtredingen zijn geconstateerd in de periode 2019 tot en met 2023.

Opvallend is de afname van het aantal bedrijven zonder overtredingen ten opzichte van 2022 met ruim 16 procent, terwijl in de voorgaande jaren juist sprake was van een stijgende trend. De oranje lijn in de figuur markeert de overgang naar de nieuwe werkmethode LBR en de registratietool GIR2.0 (en daarmee de introductie van de categorie afwijking).

Figuur 3: *Percentage Brzo-bedrijven zonder overtredingen in periode 2019-2023*

Figuur 4: *Indeling van geïnspecteerde Brzo-bedrijven zonder en met geconstateerde afwijkingen en/of overtredingen*

In tabel 1 is per regio een overzicht opgenomen van het aantal geïnspecteerde Brzo-bedrijven waar overtredingen en eventueel afwijkingen zijn geconstateerd, waar alleen afwijkingen zijn geconstateerd en waar geen overtreding en/of afwijking is geconstateerd. Ten opzichte van 2022 vertoont het aantal bedrijven waar overtredingen en eventueel ook afwijkingen zijn geregistreerd een stijging.

In totaal zijn in 2023 391 bedrijven geïnspecteerd. Uit de inspectiegegevens blijkt dat slechts een handjevol bedrijven (25) 'foutloos' scoort, zonder afwijkingen of overtredingen. Dat zijn er vier meer dan in 2022. Een verdere vergelijking tussen 2023 en 2022 laat zien dat het aantal bedrijven met alleen afwijkingen is gedaald met 23 procent.

Tabel 1: Geïnspecteerde bedrijven met overtredingen en eventueel afwijkingen, met alleen afwijkingen en zonder afwijkingen en/of overtredingen in 2023

Regio	Aantal geïnspecteerde bedrijven	Aantal bedrijven met overtredingen en eventueel ook afwijkingen	% bedrijven met overtredingen en eventueel ook afwijkingen	Aantal bedrijven met alleen afwijkingen	% bedrijven met alleen afwijkingen	Aantal bedrijven zonder overtredingen e/o afwijkingen	% bedrijven zonder overtredingen e/o afwijkingen
Limburg	32	26	81%	6	19%	0	0%
Noord-Brabant	78	50	64%	26	33%	2	3%
Zuid-Holland/Zeeland	144	90	63%	43	30%	11	8%
Gelderland/Overijssel	48	30	63%	17	35%	1	2%
Groningen/Drenthe/Friesland	42	18	43%	15	36%	9	21%
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland*	40	30	75%	10	25%	0	0%
Staattoezicht op de Mijnen	7	4	57%	1	14%	2	29%
Totaal	391	248	63%	118	30%	25	6%

* Van één geïnspecteerd Brzo-bedrijf stond de zaak nog open in de GIR2.0 op de peildatum. De resultaten van de inspectie konden daarom niet worden meegenomen in dit jaarverslag.

Staatstoezicht op de mijnen

Iedere winterperiode wordt in het nieuws melding gemaakt van “goed gevulde gasopslagen” en hun vullingsgraad. In dit soort berichten wordt vaak niet vermeld wat een gasopslag precies is. In de diepe ondergrond zijn ruimten aanwezig zoals poriën van gesteenten in lege olie- en gasvelden of ondergrondse cavernes in zoutlagen. Bepaalde stoffen kunnen tijdelijk in die ruimten worden opgeslagen als voorraad om pieken in gebruik te kunnen opvangen. Dit noemen we buffering.

In Nederland worden al sinds decennia stoffen in de ondergrond opgeslagen. Hierbij gaat het om zeven mijnbouwwerken voor de opslag van aardgas en gasolie (diesel). Deze opslagen zijn te vinden in Noord-Holland, Groningen, Drenthe en Overijssel. Voor de gasopslagen geldt dat zij in de zomer worden gevuld (injectie). Hierbij wordt het gas via compressoren de ondergrond in getransporteerd. In de winterperiode wordt het gas naar boven gehaald, gedroogd en op de juiste specificaties gebracht en in het landelijke gasleidingnetwerk gevoerd.

De ondergrondse dieselopslag betreft een strategische opslag in zoutcavernes in opdracht van de overheid. Hier vinden weinig operationele activiteiten plaats.

De ondergrondse gas- en dieselopslagen vallen onder de Brzo-verplichtingen. De toezichthouder voor deze mijnbouwactiviteiten is Staatstoezicht op de Mijnen. Het toezicht omvat naleving van de milieuwetgeving en de arbeidsomstandighedenwetgeving. De Brzo-inspecties vinden jaarlijks plaats in samenwerking met de veiligheidsregio's. Bij enkele inspecties heeft de waterkwaliteitsbeheerder ook deelgenomen aan de inspecties.

In 2023 is gericht geïnspecteerd op de landelijke thema's lassen (project omgevingsdiensten) en twee modules van het thema ATEX (gevaren zonerings & maatregelen in gevarenezones). Bij het thema lassen werden geen grote problemen in constructies aangetoond. Op het thema ATEX werd vastgesteld dat de bedrijven over het algemeen de risico's op explosies hebben geïnventariseerd en maatregelen hebben genomen (onder andere explosieveilighedsdocumenten en zoneringsstekeningen). Bij één onderneming werd een overtreding geregistreerd wegens het niet hebben van een compleet ATEX-register. Bij een andere onderneming bleken de aanbevelingen uit een eerdere ATEX inspectie niet tijdig opgevolgd.

Tabel 2 geeft een overzicht van het aantal overtredingen per branche, gerangschikt naar de ernst van de overtreding. Het aantal bedrijven met overtredingen steeg van 214 naar 248, een stijging van 16 procent. Het aantal overtredingen in categorie 1, de zwaarste overtredingen, bleef met 6 gelijk aan 2022. Opvallend is de stijging van het aantal overtredingen van categorie 3. Dat waren er

136 meer dan in 2022, een stijging van ruim 26 procent. Het aantal categorie 2-overtredingen nam toe met 21 (13 procent).

Tabel 2 Aantal overtredingen per branche uitgesplitst naar ernst van de overtreding

Branche	Aantal geïnspecteerde bedrijven*	Aantal bedrijven met overtredingen	Totaal aantal overtredingen	Aantal overtredingen naar ernst		
				CAT 1	CAT 2	CAT 3
Afval	20	15	56	0	14	42
Bulkchemie	48	33	120	2	28	90
Energie	17	10	13	0	6	7
Fijnchemie	66	41	121	1	37	83
Handel en distributie	94	55	164	1	31	132
Metaal	13	8	48	0	4	44
Overslag en transport	92	56	230	0	52	178
Petrochemie	10	6	28	0	1	27
Rubber en kunststof	19	14	34	1	7	26
Overig*	12	10	29	1	3	25
Totaal	391	248	843	6	183	654

* Van één geïnspecteerd Brzo-bedrijf stond de zaak nog open in de GIR2.0 op de peildatum. De resultaten van de inspectie konden daarom niet worden meegenomen in dit jaarverslag.

Categorie 1-overtredingen in 2023

In 2023 zijn zes categorie 1-overtredingen geconstateerd. Alle overtredingen hadden betrekking op arbeidsomstandigheden. Het betrof in alle gevallen een overtreding op het normenkader 'Stand der Techniek'.

In drie gevallen ging het om overtreding van de regels voor explosieveiligheid en waren niet de vereiste minimale maatregelen genomen om het explosiegevaar te beheersen. Bij twee overtredingen werd gewerkt met apparatuur die niet voldeed aan de essentiële veiligheidseisen voor explosieveilig materieel voor gebruik binnen een explosieve atmosfeer. Bij één overtreding werd gebruik gemaakt van niet-explosieveilige accu slagmoersleutels, terwijl niet was vastgesteld dat het gebruik van deze gereedschappen geen explosiegevaar kon opleveren.

De tweede overtreding betrof het onvoldoende waarborgen van de bescherming van werknemers bij het werken in een omgeving waar explosieve gassen, dampen of nevels kunnen ontstaan. Hier kon niet worden aangetoond dat een adequate optische of akoestische waarschuwingsinstallatie aanwezig was, die voldoet aan het Warenbesluit explosieveilig materieel 2016. In het derde geval kon niet worden aangetoond dat een installatie bij inbedrijfstelling of belangrijke wijzigingen in de arbeidsomgeving afdoende was gecontroleerd door een deskundig persoon.

Voor de overtreding betreffende het gebruik van de accu slagmoersleutels is een voornemen tot eis opgelegd en kreeg het bedrijf tot 1 april 2024 de gelegenheid om de overtreding op te lossen. Bij de andere twee overtredingen zijn de werkzaamheden direct stilgelegd en zijn de overtredingen beëindigd.

Bij twee overtredingen waren veiligheidsmaatregelen bij tankautoverlading niet op de juiste plek geïnstalleerd. In één geval betrof het een identificatielamp die onderdeel uitmaakt van de aardingsunit die vol stond met water. De andere overtreding betrof het onvoldoende beschermen van een werknemer tegen acuut toxisch gevaar en corrosiegevaar tijdens bemonstering van de inhoud van een opslagtank. Een beschrijving voor veilig werken bij monsternamen ontbrak. Bij beide overtredingen is een bevel tot stillegging gegeven. Voor één overtreding is daarnaast ook een eis opgelegd.

Bij één overtreding was de getroffen maatregel niet geschikt om de kans op of het effect van een zwaar ongeval voldoende te verkleinen. Het betrof de aanwezige beveiligingen en activiteiten bij een

monsternamepunt en het handmatig toevoegen van grondstoffen. Er is een bevel tot stillegging gegeven. Het bedrijf heeft meteen organisatorische maatregelen getroffen. De overtreding was de dag erna aantoonbaar verholpen.

Op alle overtredingen werd of wordt handhaving ingezet door de Nederlandse Arbeidsinspectie. Volgens de informatie in de GIR2.0 is er geen strafrechtelijke procedure op deze overtredingen gestart.

Tabel 3 toont de aantallen en percentages Brzo-bedrijven met en zonder afwijkingen en overtredingen per bedrijfssector. Met name de sector Handel en distributie valt op. Ten opzichte van 2022 is het aantal bedrijven met overtredingen en eventueel afwijkingen toegenomen met 16 procent, en het aantal bedrijven met alleen afwijkingen is gedaald met 24 procent. Het totaal aantal afwijkingen is

gestegen met 3 procent. In de sectoren Afval, Metaal en Petrochemie valt verder op dat er geen enkel bedrijf zonder overtredingen en afwijkingen was.

Tabel 3 *Brzo-bedrijven met overtredingen en eventueel afwijkingen, alleen afwijkingen en zonder overtredingen en afwijkingen per branche*

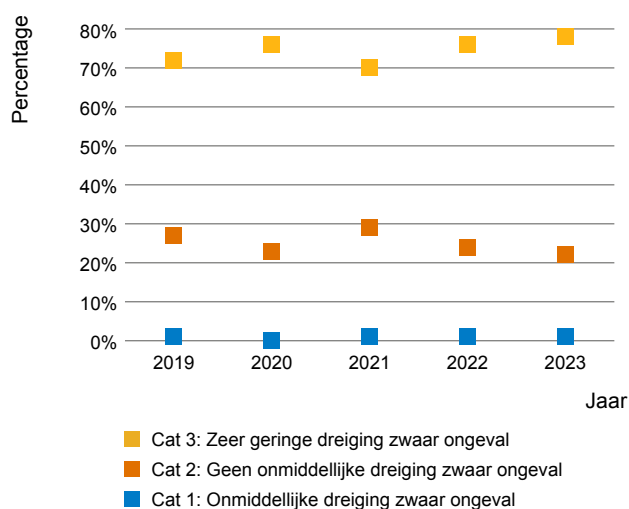
Branche	Aantal geïnspecteerde bedrijven		Bedrijven met alleen afwijkingen		Bedrijven met overtredingen en eventueel afwijkingen		Bedrijven zonder overtredingen en afwijkingen	
	Aantal	Totaal aantal afwijkingen	Aantal	% bedrijven met alleen afwijkingen	Aantal	% bedrijven met overtredingen en eventueel afwijkingen	Aantal	% bedrijven zonder overtredingen en afwijkingen
Afval	20	99	5	25%	15	75%	0	0%
Bulkchemie	48	245	12	25%	33	69%	3	6%
Energie	17	25	4	24%	10	59%	3	18%
Fijnchemie	66	321	22	33%	41	62%	3	5%
Handel en distributie	94	426	34	36%	55	59%	5	5%
Metaal	13	86	5	38%	8	62%	0	0%
Overslag en transport	92	400	27	29%	56	61%	9	10%
Petrochemie	10	68	4	40%	6	60%	0	0%
Rubber en kunststof	19	70	3	16%	14	74%	2	11%
Overig	12	64	2	17%	10	83%	0	0%
Totaal	391	1804	118	30%	248	63%	25	6%

Tabellen 4 en 5 tonen de aantallen en percentages overtredingen naar ernst van de overtreding over de periode 2019-2023. Uit het overzicht blijkt dat de categorie 1- en 2-overtredingen door de jaren heen vrij stabiel blijven, terwijl de categorie 3-overtredingen in het laatste jaar met ruim 26 procent zijn gestegen.

Tabel 4 Aantal overtredingen naar ernst van de overtreding in de jaren 2019-2023

Categorie	Aantal overtredingen				
	2019	2020	2021	2022	2023
1: Onmiddellijke dreiging zwaar ongeval	8	3	9	6	6
2: Geen onmiddellijke dreiging zwaar ongeval	217	178	220	162	183
3: Zeer geringe dreiging zwaar ongeval	588	580	523	518	654
Totaal	813	761	752	686	843

Figuur 5: Percentage ernst van de overtredingen in 2019-2023

In figuur 6 is het aantal beoordeelde hoofdstellingen, met de beoordelingen 'voldoet', 'overtreding' en 'afwijking' per normenkader opgenomen. Sinds 2022 wordt gewerkt met inspectiegidsen (als onderdeel van de LBR). Bij de NIM lag de nadruk op het inspecteren van het veiligheidsbeheerssysteem, bij de LBR ligt de nadruk op inspectie van de installatie of het proces of activiteit. Dit verklaart de relatief hoge scores op de onderwerpen stand en staat van de techniek¹.

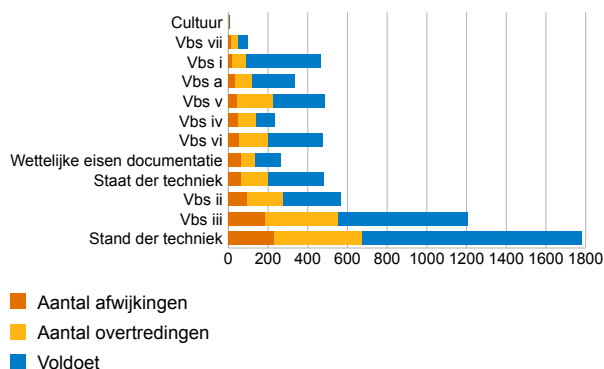
In de GIR2.0 konden in de SIU-zaken 276 beoordelingen worden geïdentificeerd als een beoordeling van de status van een afwijking uit een SIU-zaak uit 2022. Bij 209 van deze beoordelingen was het oordeel 'voldoet'. Deze afwijkingen zijn dus als 'verholpen' beoordeeld. Bij 54 beoordelingen was er nog steeds sprake van een afwijking. Bij 13 beoordelingen was de afwijking niet verholpen en heeft dat geleid tot het oordeel 'overtreding categorie 3'.

In de bijlage zijn in tabel 21 meer details weergegeven over het aantal beoordelingen met het oordeel 'overtreding' en 'afwijking' per normenkader.

Normenkaders

De normenkaders zijn thema's waarop wordt geïnspecteerd en geregistreerd: de stand der techniek, staat der techniek, veiligheidscultuur, wettelijke eisen aan documentatie en de elementen van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS). Een toelichting op de VBS-elementen is te vinden in bijlage 2.

Figuur 6: Aantal beoordeelde hoofdstellingen onderverdeeld naar oordeel 'voldoet', 'overtreding' en 'afwijking' per normenkader

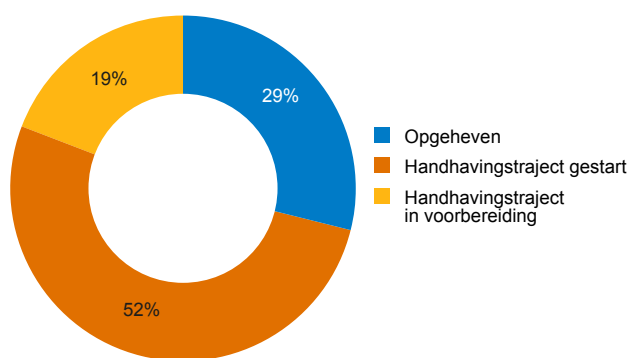

Zie de tabellen 22 t/m 25 (bijlage 1) voor een meer gedetailleerde weergave van beoordeelde hoofdstellingen.

Figuur 7 geeft de status weer van alle overtredingen uit de periode 2023 (tot aan de peildatum 18 maart 2024). In 29 procent van de gevallen is de overtreding na handhaving en maatregelen door het Brzo-bedrijf opgeheven. Over verslagjaar 2022 werd informatie over handhavingstrajecten aangeleverd in een handmatig ingevuld Excel-bestand, omdat de handhavingmodule in de GIR2.0 nog niet gereed was. In het verslagjaar 2023 wordt informatie van de handhavingstrajecten wel geregistreerd in de GIR2.0. Mogelijk wordt dit nog niet altijd actueel bijgehouden. Voor 19 procent van de overtredingen is het handhavingstraject nog in voorbereiding.

¹ Zie toelichting stand en staat van de techniek in hoofdstuk 1

Figuur 7: Status van alle overtredingen uit 2023 op 18 maart 2024

In tabel 5 is een overzicht opgenomen van de ingezette handhavinginstrumenten per toezichthouder in de periode 2023 tot begin 2024. De nieuwe handhavinginstrumenten (waaronder bestuurlijke boete) zijn nog niet verwerkt in de huidige Landelijke handhavingstrategie Brzo. Het Wabo bevoegd gezag ging het vaakst over tot bestuurlijke handhaving, in de vorm van een waarschuwing (316 keer). In totaal werd 336 keer gebruik gemaakt van dit instrument. De Nederlandse Arbeidsinspectie legde in 232 gevallen een eis op.

Tabel 5: Ingezette bestuurlijke handhavinginstrumenten per toezichthouder op 18 maart 2024

Handhavinginstrument	Totaal	Nederlandse Arbeidsinspectie	Wabo bevoegd gezag	Veiligheidsregio	Staatstoezicht op de Mijnen	Waterkwaliteits-beheerder
Kennisgeving Eis (voorgenomen)	46	46	0	0	0	0
Eis (definitief)	232	232	0	0	0	0
Waarschuwing	336	2	316	11	5	2
Voornemen last onder dwangsom	22	0	16	6	0	0
Last onder dwangsom	13	0	11	2	0	0
Boeterapport	3	3	0	0	0	0
Stillegging met boeterapport	0	0	0	0	0	0
Stillegging zonder boete	6	6*	0	0	0	0
Bestuurlijke boete	0	0	0	0	0	0
Totaal	658	289	343	19	5	2

* Er zijn vijf stilleggingen op een categorie 1-overtreding opgelegd en een stillegging op een categorie 2-overtreding.

Strafrechtelijke opvolging 2023

Het Openbaar Ministerie heeft in 2023 bij drie Brzo-bedrijven een opvolging gedaan op constateringen van inspecties in 2021 en 2022. In één geval werd een OM-straftbeslissing van € 7.500,- opgelegd na een constatering van de omgevingsdienst. Twee zaken werden onvoorwaardelijk door het OM geseponeerd. Het ging om opvolgingsacties na constateringen van de Nederlandse

Arbeidsinspectie en een omgevingsdienst. Eén sepot betreft de vervolging van de corporatie, en de andere sepot betreft een dubbele inboeking van het feit bij het OM. Een onvoorwaardelijk sepot is een beslissing van het Openbaar Ministerie waarbij het onvoorwaardelijk afziet van vervolging van een geconstateerd strafbaar feit om beleidsmatige of technische redenen.

2.2 Specifieke handhavingstrajecten bij zorgbedrijven

Het Brzo 2015 bevat een categorisering van overtredingen en geeft aan welk handhavingsinstrument per type overtreding gebruikt moet worden (artikelen 16, 17 en 18). Over het algemeen is het toepassen van de bekende handhavingsinstrumenten (waarschuwing, opleggen van een dwangsom, e.d.) voldoende om naleving af te dwingen. Als bij een Brzo-bedrijf sprake is van een bovenmatig risico en er twijfels zijn over de technische integriteit en/of het functioneren van het veiligheidsbeheersysteem, spreken we binnen het samenwerkingsverband BRZO+ van een zorgbedrijf. Bij dergelijke bedrijven volstaan standaard handhavingsinstrumenten niet of onvoldoende. Dan is een andere interventiestrategie nodig om het slechte naleefgedrag te corrigeren. Mogelijke acties zijn overleg van het bevoegd gezag met de directie, het intensiveren van het toezicht, opschaling naar een volgende stap in de handhavingsstrategie of naar het strafrecht, of het uitvoeren van een gerichte inspectie op de veiligheidscultuur. De keuze voor interventiemaatregelen bij zorgbedrijven blijft altijd maatwerk.

Bij de handhaving bij zorgbedrijven werken de inspectiediensten in de regio's actief samen. Het Wabo-bevoegd gezag, uitgevoerd door de zes Brzo-omgevingsdiensten, neemt hierbij vaak het voortouw. In de regionale managementoverleggen BRZO+ staan de zorgbedrijven structureel op de agenda. In 2023 is een project gestart om de huidige aanpak te evalueren. Het implementatieplan Zorgbedrijven zal in 2024 worden geactualiseerd.

In tabel 6 is een overzicht opgenomen van de Brzo-bedrijven die in 2023 als zorgbedrijf werden aangemerkt en als zodanig werden benaderd. Tegenover twee bedrijven die als zorgbedrijf uit de lijst werden geschrapt, staan drie nieuwe zorgbedrijven die op grond van het naleefgedrag aan de lijst zijn toegevoegd. In totaal waren er in 2023 dertien zorgbedrijven.

Tabel 6: Zorgbedrijven in 2023

Regio	2023	2022	Vestigingsplaats	Opmerkingen
Limburg	Broekman Logistics Venlo B.V.	Broekman Logistics Venlo B.V.	Venlo	zorgbedrijf-status ongewijzigd
Noord-Brabant	Diffutherm B.V.	Diffutherm B.V.	Hapert	zorgbedrijf-status ongewijzigd
	SABIC Innovative Plastics B.V.	SABIC Innovative Plastics B.V.	Bergen op Zoom	zorgbedrijf-status ongewijzigd
	Vendrig Holding B.V.	Vendrig Holding B.V.	Someren	zorgbedrijf-status ongewijzigd
	Metabel B.V.	-	Deurne	zorgbedrijf sinds december 2023
	-	Nyrstar Budel B.V.	Budel-Dorplein	zorgbedrijf-status opgeheven december 2023
Zuid-Holland/ Zeeland	Koole Tankstorage (vestigingen Botlek B.V. en Minerals B.V.)	Koole Tankstorage (vestigingen Botlek B.V. en Minerals B.V.)	Rotterdam	zorgbedrijf-status ongewijzigd
	Lanxess Chemical B.V.	Emerald Kalama Chemical B.V. (inmiddels overgenomen door Lanxess)	Rotterdam	zorgbedrijf-status ongewijzigd
Gelderland/ Overijssel	JCL Logistics Benelux B.V.	JCL Logistics Benelux B.V.	's-Heerenberg	zorgbedrijf-status ongewijzigd
	Tanatex Chemicals B.V.	Tanatex Chemicals B.V.	Ede	zorgbedrijf-status ongewijzigd
	Kavégas B.V.	-	Edeveen	zorgbedrijf sinds oktober 2023
Groningen/ Drenthe/ Friesland	-	DAMCO Aluminium Delfzijl Coöperatie U.A.	Delfzijl	bedrijf failliet
	Royal Cosun Company Vierverlaten	Royal Cosun Company Vierverlaten	Hoogkerk-Vierverlaten	zorgbedrijf-status ongewijzigd
	ChemCom Industries B.V.	ChemCom Industries B.V.	Delfzijl	zorgbedrijf-status ongewijzigd
Noord-Holland/ Utrecht/ Flevoland/	Noord-Europees Wijnopslagbedrijf B.V.	-	Amsterdam	zorgbedrijf sinds oktober 2023

“De gerichte aanpak van een zorgbedrijf sorteert effect. De gezamenlijke benadering van een Brzo-bedrijf als zorgbedrijf is een effectieve manier om te sturen op verbetering van veiligheid. Dat hebben we ervaren bij de aanpak van een bedrijf in het Westelijk Havengebied van Amsterdam. In 2023 hebben we het bedrijf als zorgbedrijf aangemerkt, nadat we daar als samenwerkende inspectiediensten al jaren structurele tekortkomingen op veiligheidsgebied ervaren. Onder het voormalige management van het bedrijf faalde de veiligheidscultuur. Dat zag je terug op de werkvloer, onder andere door het regelmatig werken zonder persoonlijke beschermingsmiddelen, rondslingerende materialen in tankputten en soms zelfs niet-gekeurde materialen. We bemerkten bij het oude management onvoldoende wil om de talloze geconstateerde tekortkomingen en overtredingen bij de bron aan te pakken en te werken aan verbetering.

Na een pittig gesprek met de inmiddels nieuw aangetreden directie, hebben we als BRZO+-partners de inspectiedruk fors opgevoerd, met meerdere aangekondigde en onaangekondigde inspectiebezoeken per jaar. Het voordeel van de zorgbedrijfbenadering is dat we als inspectiepartners allemaal op één lijn zitten wat betreft urgentie om gezamenlijk te investeren in tijd en menskracht voor inspecties.

Bij de nieuwe directie merken we een kentering als gevolg van ons gericht en scherper toezicht. Deze directie toont zich van goede wil en er zijn al verbetermaatregelen doorgevoerd. Nog niet genoeg om de inrichting van de lijst met zorgbedrijven te kunnen schrappen. Met de ervaringen die we bij dit bedrijf hebben opgedaan, hebben we een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren en verduidelijken van het beleid om zorgbedrijven aan te wijzen. We gaan er dan ook van uit dat deze verbeterde werkwijzer nog meer zal bijdragen aan het uitvoerbaar maken van onze gezamenlijke wens om meer eenheid in onze uitvoering te krijgen.”

Ben Hendriks, Brzo-coördinator Noord-West,
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

HOOFDSTUK 3: Ongevallen en incidenten

In 2023 zijn circa 4000 ongewone voorvallen gemeld en door de omgevingsdienst beoordeeld. Daaronder waren 25 zware ongevallen. De definitie van een zwaar ongeval is volgens artikel 3 van de Seveso-richtlijn²: *een gebeurtenis zoals een zware emissie, brand of explosie als gevolg van onbeheerste ontwikkelingen tijdens de bedrijfsuitoefening in een inrichting waarop deze richtlijn van toepassing is, waardoor hetzij onmiddellijk, hetzij na verloop van tijd ernstig gevaar voor de menselijke gezondheid of het milieu, binnen of buiten de inrichting ontstaat en waarbij een of meer gevaarlijke stoffen betrokken zijn.*

Zware ongevallen waarbij grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen vrijkomen en die grote schade tot gevolg hebben, moeten worden gemeld aan de Europese Commissie. Dit is geregeld in bijlage VI van de Seveso III-richtlijn, de zogenaamde MARS-meldingen.

Ongewone voorvallen in het kader van de Wet milieubeheer worden gemeld bij de omgevingsdiensten. Slechts een deel van deze ongewone voorvallen valt ook onder de definitie van een zwaar ongeval. Indien sprake is van een zwaar ongeval, wordt dit altijd gemeld aan de overige BRZO+-partners en wordt zo nodig een nader onderzoek ingesteld door een of meerdere inspectiediensten.

Ongevalsonderzoek door Nederlandse Arbeidsinspectie

De Nederlandse Arbeidsinspectie doet, naast haar periodieke Brzo-inspecties, ook onderzoek naar zware ongevallen. In 2023 werden in totaal 25 zware ongevallen gemeld, rechtstreeks aan de Nederlandse Arbeidsinspectie of via melding vanuit de omgevingsdienst. Van deze 25 meldingen waren er twee te kwalificeren als MARS-meldingsplichtig³ zwaar ongeval. Deze ongevallen dienen te worden gemeld aan de EU, vanwege de omvang van het effect en de schade, het delen van kennis en het trekken van lessen uit het ongeval. De aan de EU gemelde zware ongevallen worden opgenomen in de MARS-ongevallendatabase.

Naast de Arbeidsinspectie, onderzoekt ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid alle MARS-meldingen. Het doel van dit onderzoek is het lerend vermogen: er worden lessen getrokken uit de ongevallen die hebben plaatsgevonden en er worden aanbevelingen gedaan om de veiligheid te verbeteren.

Van de in 2023 gestarte onderzoeken werden er drie vanuit het strafrecht uitgevoerd onder aansturing van het Openbaar Ministerie. De feitelijke leiding en de communicatie over die zaken ligt om die reden buiten de Nederlandse Arbeidsinspectie. De overige ongevalsonderzoeken vonden plaats binnen het bestuursrecht (toezicht). Jaarlijks wordt door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een analyse gemaakt van de zware ongevallen.

² In Bijlage I, bij artikel 1.1 van het Bal wordt naar dit artikel verwezen

³ MARS = Major Accident Reporting System van de Europese Commissie, in beheer bij het Joint Research Centre (Ispra, Italië)

HOOFDSTUK 4: Accentprojecten veiligheid Brzo-bedrijven

Naast de gezamenlijke Brzo-inspecties voeren de BRZO+-partners ook eigen activiteiten en projecten uit om de veiligheid bij Brzo-bedrijven te verbeteren. In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van deze accentprojecten, gericht op specifieke thema's, zoals brandveiligheid, omgevingsveiligheid of arbeidsveiligheid. De waterkwaliteitsbeheerders, het Openbaar Ministerie en Staatstoezicht op de Mijnen voerden in 2023 geen accentprojecten uit.

Veiligheidsregio's

Het Landelijk Expertisecentrum industriële veiligheid (LEC IV) heeft voor de veiligheidsregio's in 2023 verschillende projecten uitgevoerd in het domein industriële veiligheid.

Uitvraag externe noodplannen Seveso III

Het LEC IV heeft in 2023 bij de veiligheidsregio's geïnventariseerd wat de stand van zaken is met betrekking tot de externe noodplannen in het kader van de Seveso III-richtlijn, beter bekend als rampbestrijdingsplannen voor Brzo-bedrijven. De inventarisatie, uitgevoerd namens de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Justitie en Veiligheid, vindt iedere vier jaar plaats op verzoek van de Europese Commissie. Met de inventarisatie wordt vastgesteld of de veiligheidsregio's voldoen aan hun verplichtingen om voor hogedrempel Brzo-bedrijven rampbestrijdingsplannen op te stellen en deze periodiek te toetsen. De uitvraag door het LEC IV leverde op dat in het grootste deel van de veiligheidsregio's de rampbestrijdingsplannen op orde zijn. Voor twintig bedrijven, verspreid over drie veiligheidsregio's, zijn de plannen nog niet actueel, onder andere door de nasleep van de coronapandemie en capaciteitsproblemen.

Meer info: <https://nipv.nl/blog/externe-noodplannen-seveso-iii-bijna-overal-up-to-date/>

Traineeship omgevingsveiligheid

Het LEC IV heeft, in nauwe samenwerking met de veiligheidsregio's en het NIPV, een tweejarig traineeship programma Omgevingsveiligheid ontwikkeld. Dit traineeship biedt veiligheidsregio's de kans om potentiële afgestudeerden (HBO en WO) eerder aan zich te binden voor advies- en toezichttaken op het gebied van ruimtelijke en industriële veiligheid. Het traineeship kan mogelijk bijdragen aan het oplossen van de krapte op de arbeidsmarkt, die ook voor de veiligheidsregio's voelbaar is. De werving is gestart in het eerste kwartaal van 2024. De ontwikkeling van het traineeship is gefinancierd vanuit de MVO6 (Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid).

Meer info: <https://www.brandweer.nl/onderwerpen/traineeship-omgevingsveiligheid/>

Literatuurstudie effectiviteit waterschermen

In 2023 heeft het NIPV een literatuurstudie uitgevoerd naar de effectiviteit van waterschermen en waterstralen bij het beperken van de effecten van (toxische) dampwolken. Van die studie zijn een rapport en een samenvattende factsheet verschenen. In 2024 wordt een vervolg gegeven aan het onderzoek. Dan wordt bepaald hoe de resultaten van dit onderzoek input kunnen zijn voor een praktisch beoordelingskader voor de specialisten industriële veiligheid van de veiligheidsregio. Die krijgen als gevolg van de energietransitie steeds meer te maken met (industriële) scenario's met toxische wolken (onder andere ammoniak).

Meer info: <https://nipv.nl/blog/effectiviteit-waterschermen-beperkt-en-afhankelijk-van-veel-factoren/>

Management of change-handreiking blusschuimtransitie

De ontwikkeling van Europese wetgeving voor een verbod op gebruik van PFAS noodzaakt de industrie en de brandweer afscheid te nemen van PFAS-houdend blusschuim en over te schakelen op fluorvrije alternatieve schuimmiddelen. Om de industrie en de veiligheidsregio's daarbij te ondersteunen is op initiatief van het LEC IV een MOC-handreiking blusschuimtransitie opgesteld. Een procesmatig kader voor adviseurs, vergunningverleners en toezichthouders industriële veiligheid van veiligheidsregio's en omgevingsdiensten om de door bedrijven te doorlopen MOC-procedure te beoordelen. Het praktische stuk is geschreven voor adviseurs, vergunningsverleners en toezichthouders industriële veiligheid van veiligheidsregio's en omgevingsdiensten en geeft bedrijven aandachtspunten en stappen om de transitie te doorlopen. De handreiking is tot stand gekomen in afstemming met bedrijfsleven en overheden.

Meer info: <https://nipv.nl/blog/moc-handreiking-blusschuimtransitie-beschikbaar/>

Brzo-omgevingsdiensten

Bestuurlijke boete

Het jaar 2023 stond in het teken van de voorbereidingen op inwerkingtreding van de Omgevingswet. Onder die wet hebben de omgevingsdiensten een nieuw handhavingsmiddel tot hun beschikking: de bestuurlijke boete. Met dit instrument kunnen de omgevingsdiensten het naleven van veiligheidsvoorschriften beter borgen en beter naleefgedrag stimuleren. Het uitstel van de invoering van de Omgevingswet heeft de invoering vertraagd, maar in 2023 zijn de voorbereidingen

getroffen om in 2024 te starten met de implementatie. Het werkproces 'opstellen beschikking bestuurlijk boete' is gereed en de processen 'opstellen boeterapport' en 'juridische afhandeling' zijn vastgesteld en geaccordeerd in het managementoverleg van de Brzo6. Mensen die binnen de zes Brzo-omgevingsdiensten boeterapporten opstellen, hebben heldere werkinstructies gekregen en de juristen van DCMR en Omgevingsdienst Groningen hebben verschillende cursussen gevolgd. De juristen van deze twee omgevingsdiensten ondersteunen de zes Brzo-omgevingsdiensten. Om die landelijke taken goed te borgen, zijn in 2023 voorbereidingen getroffen voor het binnenhalen van de benodigde financiële middelen en het opstellen van een dienstverleningsovereenkomst voor de werkzaamheden van DCMR en Omgevingsdienst Groningen.

Melden ongewone voorvallen

Als onderdeel van de Omgevingswet is het melden van ongewone voorvallen onder de loep genomen en aangepast. Gegevens over ongewone voorvallen, zoals incidenten, zijn een belangrijke informatiebron voor risicogericht toezicht bij Brzo-bedrijven. De definitie van het begrip ongewone voorvallen is omschreven in de Omgevingswet en geldt als uitgangspunt voor meldingen met ingang van 2024. De voorbeeldenatlas voor ongewone voorvallen heeft een update gekregen en voor de toezichthouders is een formulier ontwikkeld waarmee zij feedback kunnen geven op de voorbeeldenatlas. Voor de jaarlijkse rapportage Staat van de Veiligheid is een factsheet ontwikkeld, die door het managementoverleg en directeurenoverleg van BRZO+ is geaccordeerd en aangeboden aan het Interprovinciaal Overleg (IPO). Tevens zijn in 2023 de meldingen van 2022 geanalyseerd. Echter, omdat het lastig bleek eenduidigheid te creëren in het aanleveren van de meldingen, zijn deze werkzaamheden doorgeschoven naar 2024. Het melden van ongewone voorvallen geeft inzicht in de veiligheidssituatie van de Nederlandse industrie.

Klimaatverandering en Brzo-bedrijven

De effecten van klimaatverandering, bijvoorbeeld in de vorm van extreme weersomstandigheden, kunnen ook van invloed zijn op de veiligheid van de industrie. Daarom is een project gestart voor kennisopbouw en kennisdeling over de gevolgen van klimaatverandering voor de veiligheid van de leefomgeving van Brzo-bedrijven. Fase 1 van het project, het opstellen van een concept handreiking, is in 2023 voltooid. De communicatie over de concept handreiking en de reactie van de brancheorganisatie moeten nog worden georganiseerd. Het project verliep tot dusver moeizaam, onder andere omdat het creëren van draagvlak bij de brancheorganisatie meer tijd kostte dan gedacht. Na de hierdoor opgelopen vertraging in 2023 is besloten het project een vervolg te geven in 2024, waarbij de samenwerking met de VNCI is gestopt. In het vervolgtraject zijn meerdere pilotprojecten bij Brzo-bedrijven voorzien. Eén pilot is al uitgevoerd, een tweede

is ingepland en er lopen contacten met twee andere potentiële pilotbedrijven.

Financiële zekerheidstelling

De veiligheidsbeleving bij omwonenden van Brzo-bedrijven wordt bepaald door veel factoren. Eén daarvan is het waarborgen van de dekking van schadeafhandeling en sanering na een ongeval of calamiteit. Daarop richt zich het project Financiële zekerheidsstelling van de Brzo-omgevingsdiensten. In 2023 zijn in dit veelomvattende project flinke stappen gezet om in 2024 bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet klaar te staan voor een goede implementatie binnen de omgevingsdiensten. Zo zijn de Handreiking Omgevingswet, de standaardvoorschriften en beleidsregels afgerond en voorgelegd aan het IPO. Dat heeft ingestemd met de aanpak van de concerngarantie. Daarmee is een belangrijke bottleneck weggenomen.

Er is een organisatievoorstel opgesteld, inclusief een globale inschatting van de financiering, voor een pilotperiode van twee jaar. Daarna start het actualiseringsprogramma. Het IPO gaf nog geen instemming maar adviseert wel door te gaan met de ontwikkeling. Tevens is overeenstemming bereikt over de wijze van kennisopbouw, kennisdeling en inhuur van kennis binnen de zes Brzo-omgevingsdiensten.

Nederlandse Arbeidsinspectie

Project Verlading

Nederland telt circa 80.000 bedrijven die gevaarlijke stoffen opslaan en/of bewerken. Vaak worden ze gebruikt als grondstof voor de productie van andere stoffen. Deze activiteiten leiden tot forse vervoersstromen met gevaarlijke stoffen via de weg, het spoor of over water, zowel in bulkvorm als in emballage.

Laad- en losactiviteiten bij bulktransport leveren risico's op voor de werknemers. In 2023 is het project Verlading gestart om een goed beeld te krijgen van het niveau van veiligheidsbeheersing rond die laad- en losactiviteiten. Waar nodig wordt actie ondernomen om de veiligheid van verlaadactiviteiten bij de onder toezicht gestelde (Brzo)-bedrijven verder te verbeteren. Tijdens de periodieke Brzo-inspecties is bij 50 vooraf geselecteerde bedrijven naast de gebruikelijke onderwerpen ook op vijf aspecten rondom verlading geïnspecteerd, namelijk:

1. Statische oplading,
2. Over-/onderdruk,
3. Overvullen,
4. Veilig werken,
5. Repressieve voorzieningen.

In september 2023 zijn de eerste resultaten uit het inspectietraject opgehaald. Op dat moment waren 42 van de 50 bedrijven op dit onderwerp geïnspecteerd. Bij een

deel van deze inspecties gebeurde dit samen met andere inspectiediensten. De inspecties leveren een beeld op van veel (relatief kleinere) afwijkingen (87). Daarnaast waren er 39 handhaafbare (zwaardere) overtredingen. De meeste afwijkingen en overtredingen betroffen het niet nemen van de juiste maatregelen, VBS-element ii (de identificatie en beoordeling van de gevaren van zware ongevallen) en VBS-element iii (de controle op de exploitatie). Later in 2024 stelt de Arbeidsinspectie een aparte projectrapportage over dit onderwerp op. Deze rapportage, na een jaar inspectie op het thema verlading, geeft inzicht in de aangetroffen afwijkingen en overtredingen, uitgesplitst naar de eerdergenoemde vijf aspecten. Aan de hand van de projectrapportage zal de Arbeidsinspectie de vervolgstappen en interventies op dit onderwerp bepalen.

Explosieveiligheid / ATEX

Ook in 2023 heeft de Nederlandse Arbeidsinspectie tijdens inspecties gericht gekeken naar de maatregelen rond explosieveiligheid. In voorgaande jaren werden veelvuldig overtredingen geconstateerd op dit onderwerp, met name een slechte uitvoering van aangetroffen vast materieel. Daarom is in 2023 geïnspecteerd op de staat van onderhoud en de juiste installatie van aanwezige explosieveilige apparatuur en veilige werking daarvan (inclusief de bekabeling).

Dankzij de toepassing en invoering van de LBR en de GIR2.0 is het na inspecties beter dan voorheen mogelijk om inzicht te krijgen in de resultaten op sub-inspectieonderwerpen. De resultaten van het meest recente ATEX-onderwerp Inspectie en Onderhoud:

- 25% inspecties met overtredingen en afwijkingen
- 36% inspecties met overtredingen
- 23% inspecties met alleen afwijkingen
- 16% inspecties zonder overtredingen of afwijkingen

Verdeling van overtredingen en afwijkingen:

- 0% overtredingen categorie 1
- 6% overtredingen categorie 2
- 51% overtredingen categorie 3
- 43% afwijkingen

De resultaten laten zien dat maar weinig Brzo-bedrijven volledig voldoen aan de regelgeving voor het werken in explosieve atmosferen. Het aantal overtredingen en afwijkingen is hoog. Blijkbaar is het voor de bedrijven moeilijk om aan alle eisen uit de regelgeving te voldoen. Dit geeft aan dat toezicht op ATEX – explosieve atmosferen – zeer zinvol is en nodig blijft.

HOOFDSTUK 5: Conclusies en opvolging

In dit hoofdstuk trekken we conclusies over de uitgevoerde projecten en werkzaamheden in 2023 en benoemen we aandachtspunten voor opvolging. Deze conclusies en opvolgingspunten worden meegenomen in de programmaplannen van BRZO+.

1. Uitgevoerde BRZO+-projecten

- a. De LBR-werkmethodiek en de GIR2.0 zijn uit de projectfase naar de fase van permanent beheer gegaan. De overgang van beheer van de GIR2.0 naar Rijkswaterstaat verliep zonder problemen: de applicatie bleef stabiel draaien en is vervolgens verder doorontwikkeld. Een mooie prestatie.
- b. De doorontwikkeling van de LBR en de GIR2.0 is uit de projectfase. De inspecteurs die ermee werken, hebben nog wel ontwikkelpunten aangegeven. Het managementoverleg BRZO+ heeft negen ontwikkel- en aandachtspunten voor verbetering benoemd, die prioriteit krijgen in de agenda van BRZO+.
- c. De start van de projecten Klimaatadaptatie en Intervisie tussen de regio's is – na herprioritering – niet opgenomen als activiteiten in het jaarplan 2023.
- d. De projecten Doorontwikkeling BRZO+ monitor, Doorontwikkeling LHS Brzo en Informatiegestuurd inspecteren zijn uitgevoerd.
- e. Een nulmeting gericht op innovatie van verouderde installaties bij bedrijven leverde op dat moet worden geïnvesteerd in kennis, en een infrastructuur om die kennis te delen. Opvolging van de nulmeting om innovatiekansen beter te benutten, moet nog plaatsvinden.

2. Inspectieresultaten 2023

- a. Er waren in 2023 16% meer Brzo-bedrijven met overtredingen. Ook het aantal overtredingen is toegenomen (met 23%) bij een vergelijkbaar aantal geïnspecteerde bedrijven. [Tabel 2]
- b. Het totaal aantal afwijkingen is met 3% gestegen. Het aantal Brzo-bedrijven met alleen afwijkingen is gedaald met 24%. In de sectoren Afval, Metaal en Petrochemie valt op dat er geen enkel bedrijf was zonder overtredingen en afwijkingen. [Tabel 3]
- c. De inspectieresultaten tonen dat de categorie 1- en 2-overtredingen door de jaren heen vrij stabiel blijven, terwijl het aantal categorie 3-overtredingen in het laatste jaar met ruim 26 procent zijn toegenomen. [Tabel 4]
- d. De 6 overtredingen in categorie 1 hadden betrekking op arbeidsomstandigheden. In drie gevallen ging het om overtredingen van de regels voor explosieveiligheid. In de drie andere gevallen ging het over het niet nemen van de juiste veiligheidsmaatregelen. De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft handhaving ingezet.

- e. De aantallen en percentages Brzo-bedrijven met en zonder afwijkingen en overtredingen per bedrijfssector komen op hoofdlijnen overeen met 2022. Het percentage bedrijven zonder overtredingen en afwijkingen bevindt zich tussen de 18 en 0%, waarbij 18% (branche Energie) een uitschieter is. [Tabel 3]
- f. De meest gekozen hoofdstelling bij inspecties blijkt het normkader 'stand der techniek', waarin de maatregel als uitgangspunt wordt gekozen. Conclusie is dat inspecteurs de LBR-werkmethodiek volgen, zoals is afgesproken.
- g. Terwijl het aantal lagedrempelbedrijven met overtredingen nagenoeg gelijk is gebleven, vergeleken met 2022, is het aantal hogedrempelbedrijven met overtredingen gestegen met 22 procent. [Tabel 15]
- h. Het overzicht met zorgbedrijven is aangevuld met drie nieuwe zorgbedrijven. Van één bedrijf is aan het eind van 2023 de status van zorgbedrijf ingetrokken. In 2023 hadden 14 bedrijven (op enig moment) de status zorgbedrijf.

3. Accentprojecten

- a. Een uitvraag onder de veiligheidsregio's naar de stand van zaken voor externe noodplannen Seveso III in het kader van de vierjaarlijkse inventarisatie van de EU, leverde op dat verreweg de meeste regio's hun rampbestrijdingsplannen voor Brzo-bedrijven op orde hebben.
- b. Een kennisproject van de Brzo-omgevingsdiensten gericht op de effecten van klimaatverandering op de industrie, heeft vertraging opgelopen doordat het creëren van draagvlak bij bedrijfsleven en brancheorganisaties meer tijd kostte dan gedacht. Het project is inmiddels weer vlot getrokken en krijgt in 2024 een vervolg met verschillende pilots bij bedrijven.
- c. De Nederlandse Arbeidsinspectie inspecteerde op laad- en losactiviteiten bij 42 bulktransportbedrijven. Hierbij constateerde de Arbeidsinspectie veel afwijkingen en 39 overtredingen op het niet-nemen van de juiste maatregelen, VBS ii en VBS iii.
- d. De Nederlandse Arbeidsinspectie concludeert voor het thema explosieveiligheid dat maar weinig bedrijven volledig voldoen aan de regelgeving voor het werken in explosieve atmosferen. Het aantal overtredingen en afwijkingen is hoog. Toezicht op ATEX – explosieve atmosferen – blijft zeer zinvol en nodig.
- e. De waterkwaliteitsbeheerders, het Openbaar Ministerie en Staatstoezicht op de Mijnen voerden in 2023 geen accentprojecten uit.

BIJLAGE 1: Overige tabellen inspectieresultaten

In deze bijlage zijn, als aanvulling op de inspectieresultaten in hoofdstuk 2, de tabellen opgenomen die een meer gedetailleerd beeld geven over de aard van de bedrijven, aantal geïnspecteerde bedrijven, inspectieonderwerpen, afwijkingen en overtredingen.

Tabel 7 toont het aantal actieve Brzo-bedrijven in 2023, uitgesplitst naar branche. Ten opzichte van 2022 zijn de verschillen in het Brzo-bedrijvenbestand minimaal.

Tabel 7: *Aantal actieve Brzo-bedrijven in 2023 met indeling naar branche en regio (op enig moment actief in 2023)*

Regio	Branche										
	Totaal	Handel en distributie	Overslag en transport	Fijnchemie	Bulkchemie	Rubber en Kunststof	Energie	Afval	Metaal	Overig	Petrochemie
Limburg	40	9	5	6	3	9	0	4	1	2	1
Noord-Brabant	79	18	14	21	0	7	0	8	4	6	1
Zuid-Holland/Zeeland	145	27	46	12	36	5	3	3	2	5	6
Gelderland/Overijssel	49	20	7	14	0	0	2	3	3	0	0
Groningen/Drenthe/Friesland	48	6	11	16	2	0	8	1	2	1	1
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	48	19	11	1	9	0	1	2	3	1	1
Staatstoezicht op de Mijnen	7	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0
Totaal	416	99	94	70	50	21	21	21	15	15	10

In tabel 8 zijn de aantallen en percentages geïnspecteerde bedrijven per regio weergegeven. Landelijk is 98 procent van de Brzo-bedrijven in 2023 geïnspecteerd. In vier van de zes Brzo-regio's is de inspectiescore 100 procent.

Hetzelfde geldt voor de bedrijven die vallen onder het inspectieregime van het Staatstoezicht op de Mijnen.

Tabel 8 Percentage geïnspecteerde bedrijven per regio

Regio	Hogedrempelbedrijven				Lagedrempelbedrijven				Totaal	
	Aantal bedrijven	Aantal geïnspecteerde bedrijven	Percentage geïnspecteerde bedrijven	Aantal niet geïnspecteerde bedrijven	Aantal bedrijven	Aantal in 2023 geïnspecteerde bedrijven	Aantal bedrijven minimaal 1x per 3 jaar geïnspecteerd	Aantal bedrijven dat niet is geïnspecteerd in periode 2021-2023	Aantal bedrijven	Aantal geïnspecteerde bedrijven
Limburg	26	26	100%	0	14	6	8	0	40	32
Noord-Brabant	47	47	100%	0	32	31	1	0	79	78
Zuid-Holland/Zeeland	115	115	100%	0	30	29	1	0	145	144
Gelderland/Overijssel	30	30	100%	0	19	18	1	0	49	48
Groningen/Drenthe/Friesland	22	21	95%	1	26	21	5	0	48	42
Noord-Holland/Utrecht/ Flevoland	25	21	84%	4	23	19	2	2	48	40
Staatstoezicht op de Mijnen	6	6	100%	0	1	1	0	0	7	7
Totaal	271	266	98%	5*	145	125	18	2**	416	391

* Eén bedrijf is failliet, bij twee bedrijven is de vergunning ingetrokken, twee bedrijven voeren geen Brzo-activiteiten meer uit.

** Twee bedrijven voeren geen risicovolle activiteiten meer uit.

*** Eén lagedrempelbedrijf is wel geïnspecteerd in 2023, maar de SIU-zaak is niet afgesloten. De afspraak is dat inspectieresultaten van nog openstaande zaken niet worden meegenomen. Dit bedrijf is daarom niet meegeteld als geïnspecteerd bedrijf.

In tabellen 9 en 10 is een overzicht opgenomen van respectievelijk de geplande en niet geplande inspecties, opgesplitst in aangekondigde, gedeeltelijk aangekondigde en onaangekondigde inspecties. Om de toezichtlast voor Brzo-bedrijven te beperken, worden de inspecties zo veel mogelijk door de drie inspectiediensten gezamenlijk uitgevoerd. De bedrijven worden over het algemeen vooraf geïnformeerd over inspecties. Dit kan ook een positief effect hebben op het resultaat en effect van de inspectie. Toch kan er een legitieme

reden zijn voor de inspectiediensten, gezamenlijk of individueel, om een bedrijf vooraf niet te informeren over een inspectie. Ook kan een dienst gegronde redenen hebben om een controle zonder de andere partners uit te voeren. De wetgeving geeft hiervoor ruimte aan het bevoegd gezag.

In Noord-Brabant is er bestuurlijk voor gekozen om ook onaangekondigde inspecties uit te voeren. Dit is mede een verklaring voor het hogere aantal inspecties in deze provincie. In Zuid-Holland is ervoor gekozen elke maand een onaangekondigde inspectie uit te voeren. Daarbij ligt de focus op bedrijven met een matige tot slechte score qua naleving (< 6.0 bij een schaal van 1-10). Inspecteurs kunnen vanuit hun expertise echter ook andere bedrijven selecteren voor een onaangekondigde inspectie. Dat geldt ook voor inspectieteams die in het vooroverleg zelfstandig besluiten om deels onaangekondigd te willen inspecteren. Voor Zeeland geldt dat foutief in het werkplan was opgenomen maandelijks een onaangekondigde inspectie uit te voeren (=50%). Vóór 2022 werden jaarlijks vijf onaangekondigde inspecties uitgevoerd (=20%). Er is bestuurlijk voor gekozen zeven extra

onaangekondigde inspecties uit te voeren. Ook in Zeeland kunnen inspecteurs en inspectieteams op basis van expertbeoordeling besluiten gedeeltelijk onaangekondigde controles uit te voeren.

Tabel 9: *Aantal uitgevoerde geplande inspecties uitgesplitst naar aangekondigd, deels aangekondigd en onaangekondigd*

Regio	Totaal	Aantal aangekondigde inspecties	Aantal deels aangekondigde inspecties	Aantal onaangekondigde inspecties
Limburg	35	28	7	0
Noord-Brabant	92	32	39	21
Zuid-Holland/Zeeland	170	142	4	24
Gelderland/Overijssel	52	52	0	0
Groningen/Drenthe/Friesland	42	37	1	4
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	46	27	13	6
Staatstoezicht op de Mijnen	7	7	0	0
Totaal	444	325	64	55

In tabel 10 is het aantal uitgevoerde niet-geplande inspecties weergegeven. Het aantal niet geplande inspecties kan door de jaren heen fluctueren, omdat er verschillende redenen kunnen zijn dit te doen (incident, opstarten fabriek e.d.).

Tabel 10: *Aantal uitgevoerde niet-geplande inspecties uitgesplitst naar aangekondigd, deels aangekondigd en onaangekondigd*

Regio	Totaal	Aantal aangekondigde inspecties	Aantal deels aangekondigde inspecties	Aantal onaangekondigde inspecties
Limburg	2	1	0	1
Noord-Brabant	6	4	1	1
Zuid-Holland/Zeeland	0	0	0	0
Gelderland/Overijssel	5	3	0	2
Groningen/Drenthe/Friesland	1	0	0	1
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	1	1	0	0
Staatstoezicht op de Mijnen	0	0	0	0
Totaal	15	9	1	5

Tabel 11 toont per regio het percentage deelname van de inspectiediensten aan de geplande inspecties. Hieraan hebben de Brzo-omgevingsdiensten in verreweg de meeste situaties deelgenomen. Vrijwel altijd was minimaal een van de andere inspectiediensten aanwezig.

Tabel 11: *Deelnamepercentage per toezichthouder aan de afgeronde geplande inspecties per regio*

Regio	Wabo bevoegd gezag	Nederlandse Arbeidsinspectie	Veiligheidsregio	Waterkwaliteits-beheerder
Limburg	100%	94%	100%	17%
Noord-Brabant	100%	93%	97%	30%
Zuid-Holland/Zeeland	100%	88%	86%	18%
Gelderland/Overijssel	98%	98%	100%	17%
Groningen/Drenthe/Friesland	97%	97%	95%	16%
Noord-Holland/Utrecht/ Flevoland	98%	100%	100%	25%
Staatstoezicht op de Mijnen**	100%	100%	100%	17%
Totaal	99%	93%	94%	20%

** Staatstoezicht op de Mijnen voert de inspecties uit voor zowel het bevoegd gezag Ministerie van Economische Zaken als de Nederlandse Arbeidsinspectie.

In BRZO+-verband is afgesproken dat alle geplande Brzo-inspecties (hercontroles uitgezonderd) door minimaal twee verschillende inspectiediensten (dat betekent minimaal twee verschillende bevoegde gezagen) gezamenlijk worden uitgevoerd. In tabel 12 is een overzicht opgenomen van het percentage geplande aangekondigde en deels

aangekondigde inspecties, die door minimaal twee verschillende inspectiediensten zijn uitgevoerd. Uit de gegevens blijkt dat dit in verreweg de meeste situaties is gelukt. In tabel 13 zijn ook de onaangekondigde inspecties meegenomen. Dan valt het percentage iets lager uit.

Tabel 12: *Percentage deelname aan de geplande aangekondigde en deels aangekondigde inspecties door minimaal twee diensten**

Regio	Minimaal twee diensten
Limburg	100%
Noord-Brabant	100%
Zuid-Holland/Zeeland	96%
Gelderland/Overijssel	100%
Groningen/Drenthe/Friesland	100%
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	100%
Staatstoezicht op de Mijnen	100%
Totaal	99%

* In deze tabel zijn de onaangekondigde inspecties niet meegenomen.

Tabel 13: *Percentage deelname aan de geplande aangekondigde en onaangekondigde inspecties door minimaal twee diensten*

Regio	Minimaal twee diensten
Limburg	100%
Noord-Brabant	100%
Zuid-Holland/Zeeland*	88%
Gelderland/Overijssel	100%
Groningen/Drenthe/Friesland	100%
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	100%
Staatstoezicht op de Mijnen	100%
Totaal	98%

* De DCMR heeft drie onaangekondigde inspecties in Zuid-Holland en Zeeland uitgevoerd vanwege afspraken met haar opdrachtgevers om een aantal bedrijven onaangekondigd te inspecteren. De beschikbare capaciteit bij de andere diensten liet niet toe om aan deze inspecties deel te nemen.

Tabel 14 is een weergave van het aantal en percentage inspectierapporten dat binnen vier maanden na inspectie aan het bedrijf wordt verstuurd. Deze termijn wordt geëist in artikel 13 van het Brzo 2015. In verreweg de meeste situaties is de termijn gehaald, met een paar uitzonderingen:

- Bij een inspectie is heel lang gewacht op aanvullende documentatie die is opgevraagd bij het bedrijf. Na het bestuderen hiervan was er een vermoeden dat de aangeleverde informatie niet juist was. Daarom is in 2024 een extra inspectie aangemaakt in de GIR2.0 om hier dieper op in te gaan.
- Eén inspectie was een ad hoc controle (ongevalsonderzoek). Deze onderzoeken duren langer dan een reguliere inspectie en dat zal de reden zijn geweest dat het rapport pas op een later tijdstip verstuurd is.

Tabel 14: *Aantal en percentage inspectierapporten dat binnen 4 maanden naar het bedrijf is verzonden*

Regio	Totaal afgeronde inspecties	Aantal rapporten binnen 4 maanden verzonden	Percentage rapporten binnen 4 maanden verzonden
Limburg	37	36	97%
Noord-Brabant	98	97	99%
Zuid-Holland/Zeeland	170	170	100%
Gelderland/Overijssel	57	51	89%
Groningen/Drenthe/Friesland	43	43	100%
Noord-Holland/Utrecht/ Flevoland	47	46	98%
Staatstoezicht op de Mijnen	7	7	100%
Totaal	459	450	98%

Tabel 15 toont het aantal bedrijven met overtredingen, onderverdeeld in hogedrempel- en lagedrempelbedrijven. De meeste overtredingen werden geregistreerd bij hogedrempelbedrijven. Absoluut gezien zijn de meeste bedrijven met overtredingen gevestigd in de regio Zuid-Holland/Zeeland. Terwijl het aantal lagedrempelbedrijven met overtredingen vergeleken met 2022 nagenoeg gelijk

is gebleven, is het aantal hogedrempelbedrijven met overtredingen gestegen met 22 procent.

Tabel 15: Aantal geïnspecteerde bedrijven met overtredingen uitgesplitst naar hogedrempel- en lagedrempelbedrijf

Regio	Aantal geïnspecteerde bedrijven*	Aantal bedrijven met overtredingen	
		Hogedrempelbedrijf	Lagedrempelbedrijf
Limburg	32	20	6
Noord-Brabant	78	34	16
Zuid-Holland/Zeeland	144	74	16
Gelderland/Overijssel	48	18	12
Groningen/Drenthe/Friesland	42	10	8
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	40	18	12
Staatstoezicht op de Mijnen	7	4	0
Totaal	391	178	70

* Eén inrichting in de regio Noord-Holland/Utrecht/Flevoland is geïnspecteerd, maar daarvan staat de zaak nog open in de GIR2.0. De resultaten van deze inspectie konden daarom niet worden meegenomen.

In tabel 16 is een overzicht opgenomen van het aantal bedrijven (ingedeeld per branche en regio) waar geen overtredingen en/of afwijkingen zijn geconstateerd.

De branches Handel en distributie en Overslag en transport zijn samen goed voor 56% van het totaal. Absoluut gezien vallen de meeste bedrijven zonder overtredingen en/of afwijkingen in een van deze twee branches. Energie is een kleine branche, toch zijn er bij drie bedrijven geen overtredingen en/of afwijkingen geconstateerd.

Tabel 16: Bedrijven zonder overtredingen en/of afwijkingen per regio en branche

Regio	Aantal bedrijven	Handel en distributie	Overslag en transport	Fijnchemie	Bulkchemie	Rubber en Kunststof	Energie	Afval	Metaal	Overig	Petrochemie
Limburg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noord-Brabant	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zuid-Holland/Zeeland	11	1	5	0	2	2	1	0	0	0	0
Gelderland/Overijssel	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groningen/Drenthe/Friesland	9	2	3	3	1	0	0	0	0	0	0
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Staatstoezicht op de Mijnen	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Totaal	25	5	9	3	3	2	3	0	0	0	0

Tabel 17: Aantal uitgevoerde inspecties met totaal aantal overtredingen en afwijkingen per regio

Regio	Aantal bedrijven	Aantal uitgevoerde inspecties	Aantal overtredingen	Aantal afwijkingen
Limburg	40	37	77	135
Noord-Brabant	79	98	150	354
Zuid-Holland/Zeeland	145	170	326	711
Gelderland/Overijssel	49	57	111	277
Groningen/Drenthe/Friesland	48	43	48	90
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	48	47	126	232
Staatstoezicht op de Mijnen	7	7	5	5
Totaal	416	459	843	1804

Tabel 18 en 19 zijn een weergave van respectievelijk het aantal beoordelingen en de aantallen en percentages overtredingen en afwijkingen per normenkader.

Opvallend is dat bij inspecties de normenkaders 'stand der techniek' en VBS-element ii (identificatie en beoordeling van gevaren van zware ongevallen) het meest worden gekozen. Procentueel werden de meeste afwijkingen en

overtredingen vastgesteld bij VBS-element v, noodplannen (59 procent van de beoordelingen), wettelijke eisen aan documentatie (51 procent) en VBS-element i, organisatie en personeel (50 procent).

Tabel 18: Aantal beoordelingen en overtredingen met percentage per normenkader.

Normenkader	Aantal beoordelingen	Aantal overtredingen	% overtredingen
Stand der techniek	1779	231	13%
Vbs iii	1204	185	15%
Vbs ii	566	92	16%
Staat der techniek	482	61	13%
Wettelijke eisen documentatie	263	61	23%
Vbs vi	476	55	12%
Vbs iv	234	48	21%
Vbs v	488	44	9%
Vbs a	337	33	10%
Vbs i	468	20	4%
Vbs vii	96	13	14%
Cultuur	9	0	0%
Totaal	6402	843	13%

Tabel 19: Aantal beoordelingen en aantal en percentage afwijkingen per normenkader

Normenkader	Aantal beoordelingen	Aantal afwijkingen	% afwijkingen
Stand der techniek	1779	439	25%
Vbs ii	1204	366	30%
Vbs iii	566	184	33%
Staat der techniek	482	139	29%
Wettelijke eisen documentatie	263	74	28%
Vbs vi	476	144	30%
Vbs v	234	91	39%
Vbs iv	488	178	36%
Vbs a	337	84	25%
Vbs vii	468	66	14%
Vbs i	96	35	36%
Cultuur	9	4	44%
Totaal	6402	1804	28%

Tabel 20: Aantal beoordelingen 2023-2022 per normenkader

Normenkader	Aantal beoordelingen 2023	Aantal beoordelingen 2022	Verschil %
Stand der techniek	1779	1331	+34%
Vbs iii	1204	521	+131%
Vbs ii	566	931	-39%
Staat der techniek	482	657	-27%
Wettelijke eisen documentatie	263	299	-12%
Vbs vi	476	321	+48%
Vbs iv	234	489	-52%
Vbs v	488	140	+249%
Vbs a	337	355	-5%
Vbs i	468	109	+329%
Vbs vii	96	281	-66%
Cultuur	9	21	-57%
Totaal	6402	5455	+17%

Tabel 21: Aantal beoordelingen, overtredingen en afwijkingen met percentage per normenkader 2023-2022

2023

Normenkader	Aantal beoordelingen	Aantal afwijkingen	Aantal overtredingen	% overtredingen/afwijking
Stand der techniek	1779	439	231	38%
Vbs ii	1204	366	185	46%
Vbs iii	566	184	92	49%
Staat der techniek	482	139	61	41%
Wettelijke eisen documentatie	263	74	61	51%
Vbs vi	476	144	55	42%
Vbs v	234	91	48	59%
Vbs iv	488	178	44	45%
Vbs a	337	84	33	35%
Vbs vii	468	66	20	18%
Vbs i	96	35	13	50%
Cultuur	9	4	0	44%
Totaal	6402	1804	843	41%

2022

Normenkader	Aantal beoordelingen	Aantal afwijkingen	Aantal overtredingen	% overtredingen/afwijkingen
Stand der techniek	1331	421	191	46%
Vbs ii	521	157	102	50%
Vbs iii	931	262	102	39%
Staat der techniek	657	204	90	45%
Wettelijke eisen documentatie	299	96	44	47%
Vbs vi	321	119	38	49%
Vbs v	489	193	33	46%
Vbs iv	140	60	26	61%
Vbs a	355	127	22	42%
Vbs vii	109	31	19	46%
Vbs i	281	81	19	36%
Cultuur	21	2	0	10%
Totaal	5455	1753	686	45%

Tabel 22: Top 10 hoofdstellingen met als oordeel
Afwijking 2023

Normenkader	Hoofdstelling	Vershil % voorgaande jaar	Aantal afwijkingen
Vbs iii	De procedures en instructies voor veilige werking van de installatie, de processen en de apparatuur worden voldoende toegepast.	+87%	84
Stand der techniek	De maatregel is betrouwbaar.	+4%	70
Vbs ii	De gevaren van zware ongevallen, onder alle omstandigheden, zijn geïdentificeerd en beoordeeld.	+40%	66
Vbs iii	Passende procedures en instructies voor veilige werking van de installatie, de processen en de apparatuur zijn beschikbaar.		62
Stand der techniek	De maatregel is daadwerkelijk, op de juiste locatie, aanwezig.	+30%	61
Vbs iv	Een passende procedure voor de planning van de wijzigingen aan bestaande installaties of opslagplaatsen is opgesteld.		53
Stand der techniek	De repressieve maatregelen functioneren conform de stand der techniek.		49
Stand der techniek	De repressieve maatregelen functioneren conform de stand der techniek.	+36%	49
Staat der techniek	Het onderhoud van de repressieve maatregel voldoet aan de staat der techniek.	+75%	49
Stand der techniek	De maatregel wordt gebruikt conform de stand van de techniek	-11%	32

De meest gekozen hoofdstelling blijkt het normkader stand der techniek, waarin de maatregel als uitgangspunt wordt gekozen. Conclusie is dat inspecteurs de LBR-werkmethodiek volgen, zoals is afgesproken.

Tabel 23: Top 10 hoofdstellingen met als oordeel
Afwijking 2022

Normenkader	Hoofdstelling	Aantal afwijkingen
Stand der techniek	De maatregel is betrouwbaar.	67
Staat der techniek	Het gebruik en onderhoud van de maatregel komt overeen met de als stand van de techniek voorgeschreven wijze.	53
Vbs ii	De gevaren van zware ongevallen, onder alle omstandigheden, zijn geïdentificeerd en beoordeeld.	47
Stand der techniek	De maatregel is daadwerkelijk, op de juiste locatie, aanwezig.	47
Vbs iii	De procedures en instructies voor veilige werking van de installatie, de processen en de apparatuur worden voldoende toegepast.	45
dt-m-1	De maatregel is, conform de stand van de techniek, geschikt om de kans op of het effect van een zwaar ongeval voldoende te verkleinen.	44
Stand der techniek	De maatregel wordt gebruikt conform de stand van de techniek	36
Stand der techniek	De repressieve maatregelen functioneren conform de stand der techniek.	36
Vbs a	De werkwijze voor het tijdig nemen van passende acties is voldoende geborgd.	34
Staat der techniek	Het onderhoud van de repressieve maatregel voldoet aan de staat der techniek.	28

Tabel 24: Top 10 hoofdstellingen met als oordeel
Overtreding 2023

Normenkader	Hoofdstelling	Verschil % voorgaande jaar	Aantal overtredingen
Vbs iii	De procedures en instructies voor veilige werking van de installatie, de processen en de apparatuur worden voldoende toegepast.	+95%	41
Vbs ii	De gevaren van zware ongevallen, onder alle omstandigheden, zijn geïdentificeerd en beoordeeld.	-3%	37
Stand der techniek	In gevarenczones zijn de vereiste maatregelen genomen die minimaal nodig zijn om het explosiegevaar te beheersen.		26
Vbs iv	Een passende procedure voor de planning van de wijzigingen aan bestaande installaties of opslagplaatsen is opgesteld.		23
Vbs iv	De procedure voor de planning van de wijzigingen aan bestaande installaties of opslagplaatsen, dan wel voor het ontwerpen van een nieuw procedé of een nieuwe installatie of opslagplaats is toegepast.	+44%	23
Stand der techniek	De repressieve maatregelen functioneren conform de stand der techniek.	+44%	23
Stand der techniek	De maatregel is betrouwbaar.	-44%	22
Stand der techniek	De maatregel is daadwerkelijk, op de juiste locatie, aanwezig.		19
Vbs iii	De beschermingswijze tegen ontsteking van explosieveilige apparatuur die in gevarenczones in gebruik is, is in goede staat gehouden.		19
Vbs iii	Passende procedures en instructies voor veilige werking van de installatie, de processen en de apparatuur zijn beschikbaar.		18

Tabel 25: Top 10 hoofdstellingen met als oordeel
Overtreding 2022

Normenkader	Hoofdstelling	Aantal overtredingen
Stand der techniek	De maatregel is betrouwbaar.	39
Vbs ii	De gevaren van zware ongevallen, onder alle omstandigheden, zijn geïdentificeerd en beoordeeld.	38
Vbs iii	De procedures en instructies voor veilige werking van de installatie, de processen en de apparatuur worden voldoende toegepast.	21
Stand der techniek	De maatregel is, conform de stand van de techniek, geschikt om de kans op of het effect van een zwaar ongeval voldoende te verkleinen.	20
Vbs iv	De procedure voor de planning van de wijzigingen aan bestaande installaties of opslagplaatsen, dan wel voor het ontwerpen van een nieuw procedé of een nieuwe installatie of opslagplaats is toegepast.	16
Stand der techniek	De repressieve maatregelen functioneren conform de stand der techniek.	16
Vbs ii	Een passende procedure voor de systematische identificatie van de gevaren van zware ongevallen die zich bij normale en abnormale werking kunnen voordoen is aangenomen.	15
Staat der techniek	Het onderhoud van de omhulling voldoet aan de staat der techniek.	15
Staat der techniek	Het gebruik en onderhoud van de maatregel komt overeen met de als stand van de techniek voorgeschreven wijze.	14
Stand der techniek	Regelingen en beveiligingen functioneren conform de stand der techniek.	13

BIJLAGE 2: Afkortingen en begrippen

ATEX-richtlijnen	ATEX is een Franse afkorting: ATmosphères EXplosibles. Volgens de ATEX-richtlijnen moeten bedrijven maatregelen nemen om gas- en stofexplosies te voorkomen en ervoor zorgen dat werknemers geen gevaar lopen.
Brzo 2015	Besluit risico's zware ongevallen 2015
Brzo-bedrijf	Bedrijf dat onder de werkingssfeer van het Brzo 2015 valt.
Gevaarlijke stof	Stof of mengsel opgenomen in bijlage I (deel 1 of 2) van de Seveso-richtlijn.
Hogedrempelinrichting	Bedrijf dat de hoge drempelwaarde voor de aanwezige hoeveelheid gevaarlijke stoffen en mengsels uit bijlage I van de Seveso III-richtlijn overschrijdt.
Lagedrempelinrichting	Bedrijf dat alleen de lage drempelwaarde voor de aanwezige hoeveelheid gevaarlijke stoffen en mengsels uit bijlage I van de Seveso III-richtlijn overschrijdt.
Landelijke handhavingstrategie	De <u>landelijke handhavingstrategie Brzo</u> is in 2012 vastgesteld door de organisaties onder het BRZO+. Het doel van de handhavingstrategie is op een juiste en gelijke manier op te treden bij overtredingen. In de strategie is een indeling gemaakt in de ernst van overtredingen en de in te zetten handhavingsinstrumenten (sancties).
LBR	Werkmethodiek Landelijke Benadering Risicobedrijven
Mars-codering	Major Accident Reporting System (MARS). Systeem van de Europese Commissie, in beheer bij het Joint Research Centre (Ispra, Italië). Hier wordt de ongevalsinformatie verzameld die conform de Seveso-richtlijn door de lidstaten verstrekt moet worden wanneer op hun grondgebied een ramp of zwaar ongeval plaatsvindt. Criteria voor een zwaar ongeval zijn opgenomen in bijlage VI van de Seveso-richtlijn.
VBS	Veiligheidsbeheerssysteem dat dient ter uitvoering en ter vaststelling van het preventiebeleid voor zware ongevallen.
VBS-elementen	Het VBS bestaat uit zeven elementen (VBS i t/m vii) en een onderdeel waarin de koppeling wordt beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het VBS en het preventiebeleid voor zware ongevallen.
VBS-i	De organisatie en het personeel De taken en verantwoordelijkheden van het personeel dat op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de gevaren van zware ongevallen wordt betrokken, samen met de maatregelen die werden genomen om het bewustzijn te doen toenemen dat voortdurende verbetering nodig is. Het onderkennen van de behoeften aan opleiding van dit personeel en het organiseren van die opleiding. De deelneming van het personeel en eventueel van de (onder)aannemers die in het bedrijf werken en die vanuit veiligheidsopzicht belangrijk zijn.
VBS-ii	De identificatie en beoordeling van de gevaren van zware ongevallen Aanneming en toepassing van procedures voor de systematische identificatie van de gevaren van zware ongevallen die zich bij normale of abnormale werking kunnen voordoen, in voorkomend geval met inbegrip van in onderaanneming verrichte activiteiten, alsook de beoordeling van de waarschijnlijkheid en de ernst van die ongevallen.

- VBS-iii** **De controle op de exploitatie**
Aanneming en toepassing van procedures en instructies voor veilige werking, ook met betrekking tot het onderhoud, van de installatie, de processen en de apparatuur, en voor het alarmbeheer en tijdelijke onderbrekingen; rekening houdend met de beschikbare informatie betreffende beste praktijken op het vlak van monitoring en controle met het oog op de vermindering van het risico op systeemfalen; beheer en controle van de risico's die samenhangen met verouderende apparatuur die geïnstalleerd is in het bedrijf en corrosie; inventarisatie van de apparatuur in het bedrijf, strategie en methodologie voor het houden van toezicht op en de controle van de staat van de apparatuur; passende follow-upmaatregelen en noodzakelijke tegenmaatregelen.
- VBS-iv** **De wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen**
Aanneming en toepassing van procedures voor de planning van wijzigingen aan bestaande installaties of opslagplaatsen, dan wel voor het ontwerpen van een nieuw procedé of een nieuwe installatie of opslagplaats.
- VBS-v** **De planning voor noodsituaties**
Aanneming en toepassing van procedures om door een systematische analyse de voorzienbare noodsituaties te onderkennen en om de noodplannen voor dergelijke noodsituaties uit te werken, te beproeven en te toetsen, en om specifieke opleiding voor het betrokken personeel te verzorgen. Dergelijke opleiding wordt gegeven aan al het personeel dat in de installatie werkt, inclusief eventuele onderaannemers.
- VBS-vi** **Het toezicht op de prestaties**
Aanneming en toepassing van procedures voor een permanente beoordeling van de inachtneming van de doelstellingen die door de exploitant zijn bepaald als onderdeel van het preventiebeleid voor zware ongevallen en van het veiligheidsbeheerssysteem, en invoering van regelingen voor onderzoek en correctie bij niet-inachtneming. Tot deze procedures moet behoren het systeem voor de melding van zware ongevallen of bijna-ongevallen, met name die waarbij de beschermende maatregelen hebben gefaald, alsook het onderzoek daarnaar en de follow-up, een en ander op basis van de ervaringen uit het verleden. Tot de procedures kunnen ook prestatie-indicatoren behoren zoals veiligheidsprestatie-indicatoren (safety performance indicators, SPI's) en/of andere relevante indicatoren.
- VBS-vii** **Controle en analyse**
Aanneming en toepassing van procedures om het preventiebeleid voor zware ongevallen en de doeltreffendheid en de deugdelijkheid van het veiligheidsbeheerssysteem systematisch periodiek te beoordelen. De met documenten gestaafde analyse door de directie van de resultaten van het gevoerde beleid, van het veiligheidsbeheerssysteem en van de bijwerking daarvan, inclusief het overwegen en opnemen van noodzakelijke wijzigingen die door de controle en analyse aangegeven worden.

Colofon

Bureau BRZO+
www.brzoplus.nl

Rijswijk, juli 2024